

Rosenkilden

Tar i vest, gir i øst

Mye av det staten bruker på veier i vest i Nasjonal Transportplan, tas inn igjen som bompenger. På Østlandet skal det samtidig brukes hundrevis av friske statsmilliarder på jernbane.

MAGASINET ROSENKILDEN

Næringsforeningens magasin Rosenkilden kommer ut seks ganger i året, i et opplag på 14.000. Det distribueres til alle bedrifter og offentlige virksomheter i regionen. Rosenkilden skal være dagsordensettende i regionens viktigste næringspolitiske saker og gjenspeile aktiviteten i medlemsbedriftene. Næringsforeningens nettside: www.naeringsforeningen.no.

KONTAKTPERSONER

TIPS: Egil Hollund, tlf: 992 93 700,
epost: hollund@naeringsforeningen.no
ANNONSER OG MEDLEMSKAP:
Maria Mår Johansen, Tlf: 466 11 643,
Epost: johansen@naeringsforeningen.no
MEDLEMSMØTER:
Inger Tone Ødegård, tlf: 458 54 130
epost: odegard@naeringsforeningen.no

KOMMENDE ARRANGEMENTER

MEDLEMSMØTER*

12.08 Arendalsuka	10.09 Rekruttering
22.08 sommerfest i	internasjonalt
Dalane	11.09 Besøk hos Ålgård
27.08 30 år med EØS	Teknologipark
og ESA	11.09 Bransjevandring
28.08 Equinor Global	KKN
Supplier Day	12.09 Nettverksfrokost
28.08 H2 Reception	17.09 Energifrokost
04.09 DEI Breakfast	19.09 PIONÉR 2024
05.09 MOR-konfer-	20.09 Lederskolen
ansen 2024	27.09 AI, AI, AI
	02.10 DEI Breakfast

For mer informasjon
og påmelding, gå til
naeringsforeningen.no.

STAVANGER CHAMBER INTERNATIONAL

13.08 Guided City	10.09 Tech Night at
Tour Stavanger	Laerdal Medical
18.08 Mushroom	12.09 Attractive
Picking in	financial hub
Ryfylke!	14.09 Beach-clean up
20.08 Area Orientation	20.09 Job Search and
program	Career
20.08 Renting a	24.09 Starting a
property	business
28.08 Scavenger hunt	25.09 Area Orientation
and ONS Concert	program
09.09 Grocery shopping	26.09 Want to become
Adventure!	a tour guide?

For sign up,
go to stavangerchamber.com

Rosenkilden følger redaktorplakaten.

Ansvarlig redaktør: Harald Minge.

Redaktør: Egil Hollund.

I redaksjonen: Ståle Frafjord, Arne Birkemo
og Marius Johnsen

Utgivelse/produksjon:

Næringsforeningen i Stavanger-regionen.

Telefon: 51 51 08 80

Epost: post@naeringsforeningen.no

www.naeringsforeningen.no

Opplag: 14.000

Trykk/layout: Kai Hansen Trykkeri.

Fotografer: Markus Johansson

og Henrik Moksnes.

Forsideillustrasjon: Ståle Ådland

Årgang: 29.

Redaksjonen avsluttet: 2. august

ONS I HUNDRE – OG
FEMTI!

side 18

REALIST MED LYST
LYNNE

side 28

HJELPER BEDRIFTER
MED EUS BÆRE-
KRAFTSKRAV
side 32

Innhold

Staten gir – og staten tar	6
Spaltisten: Terje Eide	16
ONS i hundre – og femti!	18
Spaltisten: Toril Nag	24
Made in Hå	26
Profilen: Anita Krohn Traaseth	28
Bedriften: Midbøe	32
Bærekraftsbedriften:	
Advokatfirmaet Thommessen	36
Nye medlemmer siden sist	40
Styrelederen	42
Energikommentaren	44
LUNCH	45
Arbeidsliv	46
Nytt om navn	48

Hvordan bli mer pessimistisk?

HARALD MINGE · Adm. dir. i Næringsforeningen

I mangel på problemer for næringslivet i Stavanger-regionen må vi forsøke å konstruere dem selv! I en debatt i Stavanger Aftenblad i sommer var det store spørsmålet hvordan vi kan få snudd den rådende optimismen i næringslivet til mer pessimisme!

Både Næringsforeningens målinger, SR-banks konjunkturbarometer og NHOs landsdekkende undersøkelser viser at Stavanger-regionen i øyeblikket har bedriftene med størst framtidstro! Etter en periode med pandemi, krig og usikkerhet rundt rammebetingelser er overskriften at optimismen råder – spesielt i energibransjen. Og ikke nok med det: Vi er langt mer optimistiske enn landets øvrige storbyregioner.

Gladmelding

For mange av oss er det en gladmelding at bedriftene har framtidstro! At de vil ansette flere og sørge for at både unge og etablerte i regionen har en jobb å gå til – også de neste årene – må vel være bra! Trodde jeg! Helt til det i sommer oppstod en merkverdig debatt i Stavanger Aftenblad hvor bedriftenes optimisme ble problematisert. Diskusjonen var relativt sprikende! En kunstner påstod at «vi er essensen av alt som er problematisk i Norge». Andre rettet pekefingeren mot energibransjens «blinde optimisme» og spesielt opprettholdelsen av aktiviteten innen olje og gass, noe som hindrer overgangen til fornybarsamfunnet.

La oss gå litt inn i hva som ligger bak bedriftenes holdninger og konsentrere oss om to perspektiver: På den ene siden har vi de ferske målingene det vises til som er øyeblikksbilder av hva bedriftene tror akkurat nå! Den andre dimensjonen handler om en grunnholdning i regionens næringsliv bygd opp over mange tiår, og som har ry på seg for å være preget av pågangsmot og en positiv vi-får-det-til-innstilling. Denne faktoren kan også være med å påvirke svarene.

Forutsigbare rammebetingelser

Hvorfor er majoriteten av bedriftene langt mer positive og optimistiske til framtiden nå?

En viktig del av svaret er norsk

energipolitikk, som i hovedsak til enhver tid blir støttet av et overveldende flertall i Stortinget. Det betyr forutsigbare rammebetingelser for olje og gass og stadig klarere retningsvalg når det gjelder de neste store industriløftene som for eksempel havvind, karbonfangst og lagring, havbunnsmineraler og så videre. Dermed er det også en nasjonal dimensjon over næringslivet i Stavanger-regionen. Våre bedrifter utfører det norske oppdraget med å bidra til energisikkerhet og norsk velstand.

Veldig mange bedrifter i Stavanger-regionen opererer innenfor dette politiske rammeverket og det som er gjeldende norsk energipolitikk. Ja, det er fullt kjørt i olje og gass fortsatt, men de fleste forbereder seg på en ny energiframtid og mange har allerede tatt viktige skritt. Min påstand er at myten om vårt ensidige og fossilbaserte næringsliv gjøres til skamme hver dag. Og som kjent er kostnadsnivået på fornybarsatsinger i dag så høyt at investeringer ville vært umulig uten inntektene fra olje og gass.

Smart spesialisering

Hva så med den optimistiske grunnholdningen? Den jærseke tyå og så videre, verdier og kjennetegn som dannes over tid! Har vi en grunn til å gå rundt med all denne selvtiliten? La oss begrense oss til å se 60 år bakover i tid. Hva har bedriftene erfart? Hva har næringslivet vårt prestert? Hvilke verdier er skapt og hvor mange milliarder er det norske oljefondet på i dag? Hvor mange teknologiske verdensrekorder er satt? Hvor mange byggverk og installasjoner har blitt kåret til verdens største i sitt slag? Hvor mye av det som var umulig ble mulig i vår region?

Det vi gjør i dag kalles smart spesialisering, hvor prinsippet er at man har størst sjanse til å lykkes med utvikling av nye næringer hvis de slekter på den

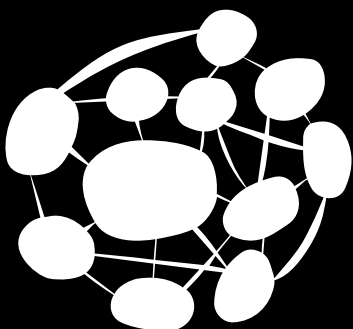
industrien vi allerede har bygget opp. Er det unaturlig at en så unik industrihistorie som Stavanger-regionen representerer gir oss optimisme og pågangsmot til å gyve løs på noe nytt? Vi vet hva som er mulig, vi har erfart det!

Store svingninger

Noen spør om vi er optimister fordi vi har levd på en evig opptur? Har vi bak oss 60 år med kun medgang? Som alle vet har næringslivet periodevis vært rammet av motgang og store konjunktursvingninger som bedriftene har måttet håndtere. Det er heller ikke slik at vi står uten utfordringer i dag. Ikke alle næringer opplever gode tider. Det er stort behov for nok arbeidskraft med rett kompetanse og energitransformasjonen går fortsatt for sakte. Poenget er at næringslivet har lang trening og masse erfaring i å takle både med- og motvind. Å beholde troen i motgang, foreta de rette grepene, ta erfaringen i bruk og mane fram optimismen er også en viktig egenskap.

Denne kulturen må vel være utelukkende konstruktiv og gi positiv energi, men kanskje aller viktigst: Den er et konkurransefortrinn som også gjør oss attraktive for bedrifter utenfra som vurderer å etablere seg her hos oss. Andre storbyregioner kan ha mange meninger om Stavanger-regionen, men de ser utvilsomt på oss som dynamiske, samarbeidende, positive og helt sikkert som litt breiale og irriterende optimistiske. Men ville vi byttet med noen?

Optimisme og pessimisme har én ting felles! Begge deler er smittsomt, og ingen vaksine ser ut til å hjelpe. Det finnes altså ingen kur for Stavanger-regionen! Vi vil nok fortsatt løse kryssord med kulepenn og bruke den siste pengeslanten til å bestille østers på Renaa, i håp om at det ligger en perle i en av dem.

NÆRINGSFORENINGEN

Gir kraft til vekst

POSTADRESSE

Næringsforeningen i Stavanger-regionen,
Postboks 182, 4001 Stavanger
TELEFON: 51 51 08 80.
E-POST: post@naeringsforeningen.no

NÆRINGSFORENINGEN ER TIL STEDE I HELE STAVANGER-REGIONEN – FRA DALANE I SØR TIL RYFYLKE I NORD.

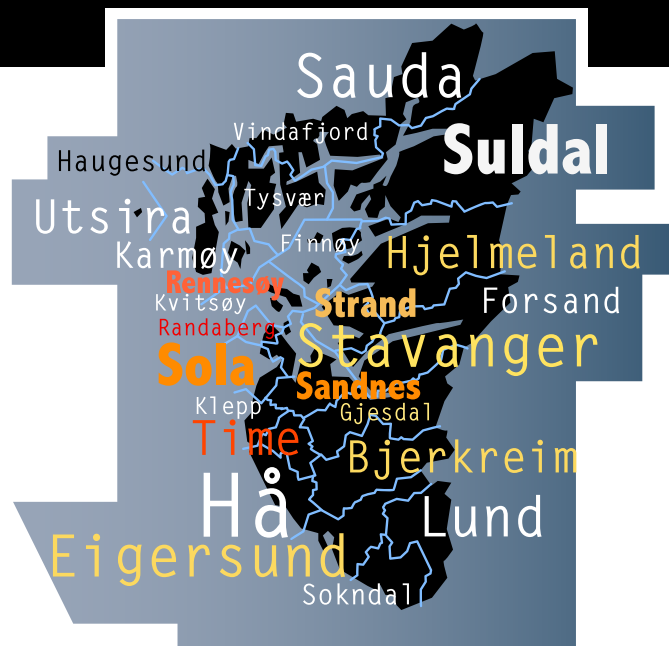
Næringsforeningen har 1.924 medlemsbedrifter, og over hele regionen har vi en lokal tilstedeværelse med egne lokalstyrer. Disse fungerer nærmest som lokalkontor og arbeider med lokale utfordringer, men i et regionalt perspektiv. Et grenseløst næringsliv i en stadig mer grenseløs region. Det arrangeres egne medlemsmøter i Egersund, Bryne, Gjesdal, Sandnes, Sola, Risavika, Randaberg, Rennesøy, i Ryfylke og Stavanger. Vi er på vårt aller beste når vi får til gode samarbeidsprosjekter – ofte sammen med det offentlige.

VISJON OG VERDIER

«Gir kraft til vekst» er Næringsforeningens visjon. Våre tre utvalgte verdier er «modig, dagsordensettende og godt vertskap». Vertskapsrollen er sentral i en nettverksorganisasjon, og foreningen har lange tradisjoner i å ivareta rollen som samfunnsdebattant og pådriver for å ivareta medlemmenes interesser.

STRATEGISKE FOKUSOMRÅDER

Næringsforeningen har valgt ut tre fokusområder som følges spesielt opp i strategiperioden fra 2020 til 2024: «Nye muligheter», «Kompetanse» og «Den internasjonale energihovedstaden». Innenfor hvert strategisk fokusområde jobbes det med en rekke ulike prosjekter. Næringsforeningen legger til grunn FNs bærekraftsmål, både når det gjelder drift av egen organisasjon og i utøvelsen av næringspolitikk og medlemstilbud.

20 FAGRÅD OG LOKALSTYRER

Næringsforeningen har 18 ansatte og rundt 250 medlemmer er organisert i foreningens 20 fagråd og lokalstyrer. Fagrådene jobber med spesifikke fagfelt som bygg og anlegg, energi eller reiseliv, mens lokalstyrene jobber spesielt med sitt geografiske område. Fagrådene og lokalstyrene er viktige temperaturmålere blant medlemsbedriftene, og i egenskap av sin kompetanse og nettverk løfter de fram viktige saker og ulike prosjekter i samarbeid med administrasjonen. Fagrådene og lokalstyrene bidrar også til høringsuttalelser, de deltar i offentlige utvalg og arrangerer medlemsmøter.

FINANS OG KAPITALFORVALTNING

Leder: Petter Fossan. Tlf: 909 21 464
petter.fossan@sr-bank.no

INTERNASJONALE RELASJONER

Leder: Helen T. Christensen. Tlf: 982 06 652
helen.christensen@no.ey.com

LEAN

Leder: Kenneth Gilje. Tlf: 907 28 107
kenneth@gilje.no

U37

Leder: Sander Thomassen. Tlf: 934 81 901.
sander.thomassen@soprasteria.com

HÅNDVERKERE

Leder: Kenneth Helliesen. Tlf: 412 59 108
kenneth@brdr-pettersen.no

REISELIV

Leder: Gjermund Dahl. Tlf: 909 93 848
gjermund.dahl@choice.no

DIGITALISERING

Leder: Eva Johannesdottir. Tlf: 91826722
eva.johannesdottir@bouvett.no

JÆREN

Leder: Kjetil S. Njarheim. Tlf: 916 65 509
kjetil.storhaug.njarheim@aquarobotics.no

DALANE

Leder: Geir Henning Risholm. Tlf: 990 92 030
ghrisholm@akvagroup.com

RYFYLKE

Leder: Roald Tvedt. Tlf: 982 06 645
roald.tvedt@ecit.no

DEN GRØNNE LANDSBYEN

Leder: Bent Bergersen. Tlf: 924 47 789
randaberg@sport1.no

DE BLÅGRØNNE ØYANE

Leder: Joar Gangenes. Tlf: 916 47 323
joar.gangenes@lyse.net

GRØNN VEKST

Leder: Brage Johansen. Tlf: 911 81 129
bragewj@gmail.com

BYGG OG ANLEGG

Leder: Johan Helgø. Tlf: 900 24 577
j.helgo@haver.no

SANDNES

Leder: Sjur Hana. Tlf: 982 60 045
sjur.hana@backe.no

SOLA OG RISAVIKA

Leder: Geir Øvrebø. Tlf: 900 79 096
geir.ovrebo@norseagroup.com

FORUS

Leder: Siri Nybø. Tlf: 909 67 166
siri.nybo@tvedt-eiendom.no

GJESDAL

Leder: Frank Skjæveland. Tlf: 930 05 040
frank@masiv.no

KREATIVE KOMMERSIELLE NÆRINGER

Leder: Trond Dagsland. Tlf: 975 36 592
trond@canoe.no

DIVERSITY AND INCLUSION

Leder: Ligia Leombruno Rekkedal.
Tlf: 466 13 242, hligia@hotmail.com

NÆRINGSFORENINGENS STYRE

Hanne N. Berentzen
Leder

Ingvild Meland
Nestleder

Sindre Mariero

Håvard Walde

Yuhong J.
Hermansen

Ivar Isdal

Merete Vadla
Madland

Borre Lobekk

Bente Elin
Eliassen Lillemo

Attraktive industritomter i Stavanger- regionen!

K2 er en regional eiendomsutvikler med lokal forankring. Vi utvikler industritomter og bygg fra Dusavik i nord til Vagle i sør.

Regulerte og byggeklare tomter venter på dine prosjekter: Risavika, Forus, Vagle Næringspark og Sandnes Øst.

Det er mange fordeler med nytt bygg

Det er enklere å optimalisere logistikken. Du får mer energi- og miljøeffektive løsninger. Lettere å etterkomme ESG-krav. Trivselen går opp. Det samme gjør effektiviteten. Sykefraværet går ned, og du blir mer attraktiv for nye medarbeidere.

Alt i alt: bedre totaløkonomi.

K2
Stavanger

Ta kontakt i dag!

Gjermund Øren, 913 85 876 / go@k2-stavanger.no
Eirik Houge, 477 07 707 / eh@k2-stavanger.no

Lars Hertervigs gate 5, 4005 Stavanger
k2-stavanger.no

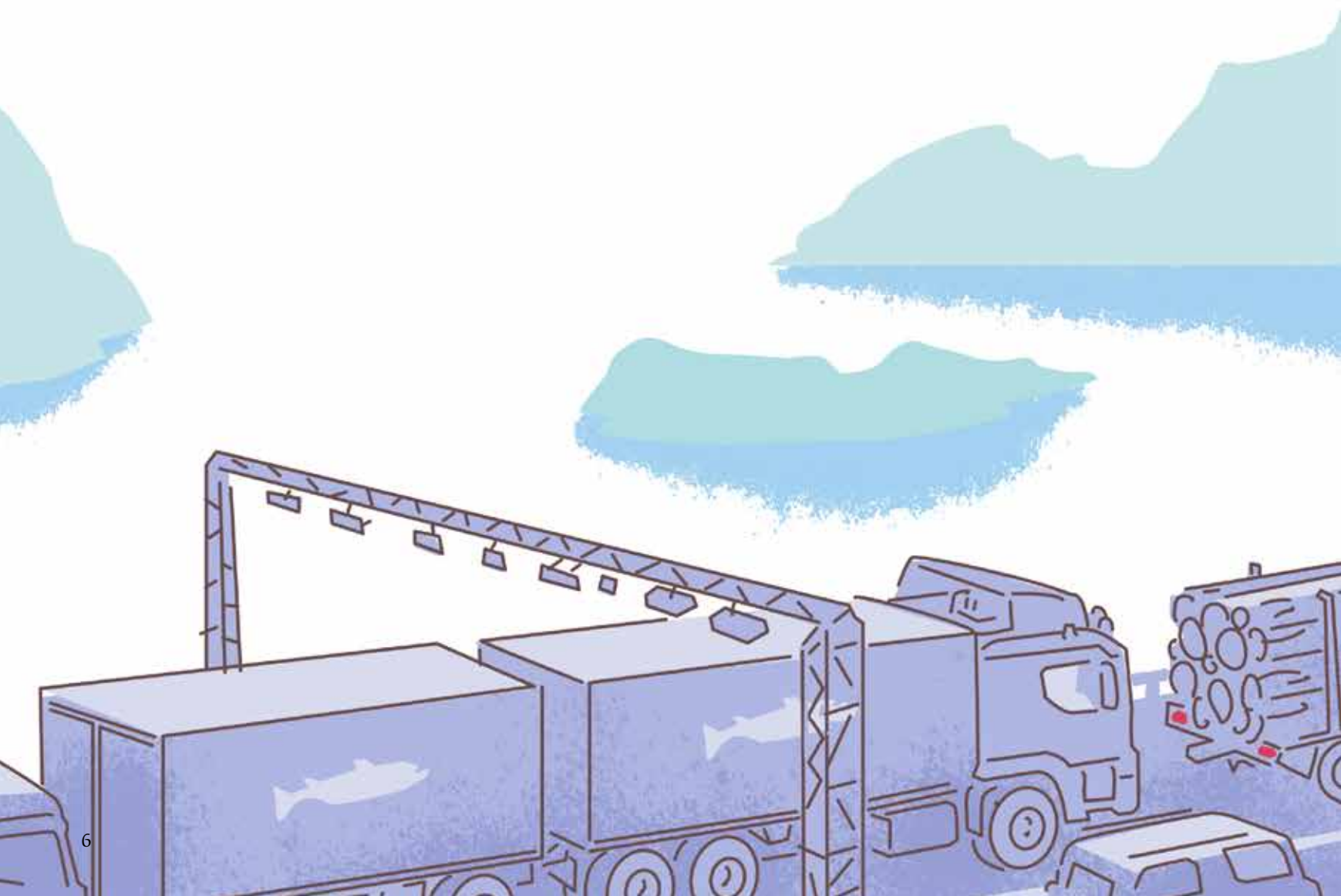
Prosjektpartnere:

Relog • Sandnes Tomteselskap • Magirus

Staten gir – og staten tar

De to milliardene staten brukte for å finansiere sin del av Ryfast, hentet staten raskt tilbake gjennom moms på byggekostnadene. Samtidig som rogalendinger må finansiere store deler av de store samferdselsprosjektene i fylket selv med bompenger, bevilges det flere titalls milliarder fra staten til jernbaneprosjekter med momsfritak på Østlandet som skal forkorte reisetiden for passasjerer og gods. Er det en rettferdig nasjonal samferdselspolitikk?

TEKST: STÅLE FRAFJORD TEGNING: STÅLE ÅDLAND

Kampen om samferdselsmidlene:

– Stor skjevfordeling

Stadig mer av de statlige kronene som brukes til bygging av vei og jernbane går til Østlandet. Det sørger både Stortingets bevilgninger og vedtatte finansieringsordninger for.

I 2017 påviste Rosenkilden at sju av ti kroner som Stortinget vedtok skulle brukes til bygging av vei og jernbane var forbeholdt Østlandet.

– I den nye Nasjonal Transportplan (NTP), som går fra 2025-2036, er skjevfordelingen

enda større, sier næringspolitisk leder i Næringsforeningen, Tormod Andreassen.

Også seniorpartner Eirik Movinkel-Dønjar i Econ Nordic AS mener Østlandet prioriteres i stor grad i NTP.

– Når det gjelder finansieringen av

henholdsvis vei og jernbane, så registrerer vi at de etablerte incentivene i stor grad er slik at vei finansiere gjennom bompenger, og jernbane over statsbudsjettet. Når store jernbaneprosjekter på Østlandet blir prioritert og finansiert, medfører det at alle

innbyggere og næringsliv i Norge indirekte er med på å finansiere disse. Østlandet prioriteres i stor grad i NTP, sier Eirik Movinkel-Dønjar.

– Det en klar skjevfordeling mot Østlandet de siste 15 årene, om man ser på utbygging av jernbane isolert sett, sier seniorforsker ved NORCE, Stian Brosvik Bayer.

Også stortingspolitikker fra Frp, Terje Halleland, mener skjevfordelingen er stor, mens Høyre-ordfører i Strand, Irene Heng Lauvsnes, etterlyser en bred debatt om finansiering av veiutbygging i Norge.

Forsvinnende lite

Hovedtallene i Nasjonale Transportplan (NTP) for 2025-2036 viser at det skal brukes 1308 milliarder kroner til ulike samferdselsprosjekter i perioden. 574 milliarder skal brukes på riksvei totalt sett i Norge, 436 milliarder på jernbane.

– NTP viser at 4,6 milliarder statlige kroner skal brukes på vei i Rogaland i tillegg til det som ligger inne fra før. Det er forsvinnende lite, sier næringspolitisk leder i Næringsforeningen, Tormod Andreassen.

Det er ikke bevilget noen penger til oppgradering og bygging av dobbeltspor på Jærbanen. Det betyr i praksis at planene for jernbanen blir satt minst åtte til ti år tilbake i tid, mener Andreassen.

Det som ligger inne til jernbane i NTP-en for Rogaland er ny sporplan på Stavanger stasjon, noe som blant annen innebærer et ekstra spor og forlengede spor inne på stasjonsområdet. Men det er ikke

Seniorpartner Eirik Movinkel-Dønjar i Econ Nordic AS.

Næringspolitisk leder i Næringsforeningen, Tormod Andreassen.

sagt noe i NTP-en om hvor mye statlige kroner som vil bli brukt, og prosjektet ligger heller ikke i den første perioden av planen. Det betyr at arbeidet tidligst kan starte etter 2032. Det vil igjen kunne få konsekvenser både for utbyggingen av stasjonsområdet og også for planleggingen av bussveien i området. Med et ekstra spor vil man kunne øke frekvensen på Jærbanen, sier Andreassen.

Blir straffet

Han menet også Rogaland kommer svært dårlig ut når det gjelder fordelingsmidler til fylkesveiene, og blir «straffet» fordi fylket over år har vært flinke til å gjennomføre vedlikehold av veiene og prioritet dette arbeidet i egne budsjetter.

– Fordelingsprinsippet som ligger til grunn innebærer at jo dårligere man har vært på vedlikehold, jo større andel av den statlige kaken som er satt av til vedlikehold i Nasjonal Transportplan vil man få, sier Andreassen.

Han viser også til at de fleste veiprosjektene i Rogaland i høy grad skal finansieres med bompenger. Det betyr i praksis at det er brukerne som betaler for utbyggingen, ikke staten. Når det gjelder utbyggingen av jernbanen og transportårer av gods og passasjerer på skinner, er det staten som betaler hele regningen.

Når Statens vegvesen eller Nye Veier bygger vei, må man også betale 25 prosent moms på alle innkjøp. Ved bygging av

jernbane får staten trekke fra momsen, og når store deler av jernbaneinvesteringene skal finne sted på Østlandet vil dette gi store utslag.

– Rogfast har i utgangspunktet en bompengebelastning på cirka 65 prosent, men med 25 prosent moms på toppen bidrar egentlig staten med bare ti prosent av utgiftene til prosjektet, sier Andreassen.

Mange prosjekter

Det skal investeres mye i jernbane på Østlandet de nærmeste årene. Blant annet i ny jernbanetunnel under Oslo, opprustningen av jernbane i og rundt Oslo, dobbeltspor fra Råde til Fredrikstad hvor det alene er satt av 23 milliarder kroner – samt dobbeltspor fra Gardermoen til Hamar. Regjeringen vil også elektrifisere Solørbanen og Rørosbanen, øke bevilgningene til vedlikehold og drift spesielt på strekningen Oslo-Gardermoen og Oslo-Ski.

– Hvorfor er skjevfordelingen så stor? – I 2013 lå det to store og dominerende visjoner til grunn i Nasjonal Transportplan. Den ene var Inter City på Østlandet, den andre var ferjefri E39. Sistnevnte prosjekt er særlig blant politikere på Østlandet skutt effektivt ned hele tiden. Samtidig viser historien at mens utbyggingen av jernbanen og firefelts motorvei på Østlandet har funnet sted har motstanden mot å bruke arealer til nye veier økt, noe som får konsekvenser andre steder i landet, sier Andreassen.

«Mens utbyggingen av jernbanen og firefelts motorvei på Østlandet har funnet sted har motstanden mot å bruke arealer til nye veier økt, noe som får konsekvenser andre steder i landet».

Tormod Andreassen

Skjevfordelingen mellom Østlandet og resten av landet i forhold til utbygging av jernbane har vært stor gjennom mange år.

Klar skjevfordeling mot Østlandet

– Ser man på utbygging av jernbane i Norge isolert, er det en klar skjevfordeling mot Østlandet de siste 15 årene. Det sier seniorforsker ved NORCE, Stian Brosvik Bayer.

«Dersom veistandarden er dårlig, vil jernbaneprojektet sjelden havne på topp».

Stian Brosvik Bayer

Seniorforsker ved NORCE, Stian Brosvik Bayer.

også Drammen-Kobbervik og Nykirke-Barkåker som betyr dobbeltspor hele veien mellom Drammen og Tønsberg på Vestfoldbanen.

Han viser til at Vestfoldbanen bygges ut med solid overkapasitet for å kunne ta trafikken fra Sørlandsbanen i tillegg. Men det forutsetter igjen at Grenlandsbanen – som ikke er vedtatt – bygges ut. – Dersom Grenlandsbanen ikke bygges er det snakk om en solid overinvestering på Vestfoldbanen, på bekostning av langt mer nyttige jernbaneinvesteringer andre steder i nettverket.

Logisk

Stian Brosvik Bayer – som har lang erfaring som forsker innenfor samferdselsfeltet – mener i utgangspunktet det er logisk at det satses mest på jernbane på Østlandet, både fordi trafikkgrunnlaget og potensialet er størst der.

– Investeringer på Østlandet kommer resten av landet til gode, ved at reisetiden på både Sørlandsbanen, Bergensbanen og Dovrebanen reduseres. Men forbedringene på Vestfoldbanen – som er den mest prioriterte strekningen de siste ti årene – vil ikke resten av Norge dra nytte av så lenge den ikke kobles til Sørlandsbanen, sier Stian Brosvik Bayer.

Fordel jernbane

Et annet element Brosvik Bayer mener fører til skjevfordeling, er at det er en stor fordel å ha jernbanetilknytning fordi dette er en egen post i samferdselsbudsjettet med egne investerings- og driftsstøttemidler.

– Siden store deler av Østlandet er tilknyttet jernbanen, har de et kollektivsystem som er overlegent buss, og som ikke belaster de fylkeskommunale samferdselsbudsjettene. Regioner med lite eller intet jernbanetilbud må drifte kollektivsystemet utelukkende med fylkeskommunale midler, og får dermed et dårligere totaltilbud. Skal en eksempelvis reise kollektivt mellom Haugesund og Stavanger, må man ta den private bussruten Kystbussen. Denne driftes med minimal offentlig støtte. På strekningen Egersund-Stavanger bidrar staten med 250 millioner kroner per år gjennom driften av rutetilbudet på Sørlandsbanen.

Forutsetning

Stian Brosvik Bayer mener det kan virke som om forutsetningen for større jernbaneinvesteringer er at veistandarden er god.

– En hypotese er at jernbaneinvesteringer krever tverrpolitisk topp prioritering i regionen på bykommune og fylkesnivå. Dersom veistandarden er dårlig, vil jernbaneprojektet sjelden havne på topp. Dette forklarer hvorfor Ringeriksbanen ikke er bygget. Så lenge det ikke er motorvei mellom Sandvika og Hønefoss, er det ikke nok støtte for å prioritere Ringeriksbanen på topp. Den alternative hypotesen er at større jernbaneinvesteringer skjer først i korridorer med høyest passasjergrunnlag, og dette er typisk i korridorer der det er bygget motorvei av samme grunn. Denne hypotesen forklarer imidlertid ikke hvorfor motorvei konsekvent bygges ut før jernbane og aldri motsatt.

Dårlig strategi

Han mener at å det å legge opp til å bygge vei og bane parallelt i samme trasé har vist seg å være en dårlig strategi.

– Det kompliserer prosjektet og konsentrerer investeringen, noe som gjør det vanskeligere å skaffe finansiering i statsbudsjettet. I beste fall forsinkes prosjektet med ti år eller mer, i verste fall står det på vent frem til veien er på plass først. Også Arna-Voss er et eksempel på dette. Dersom dette stemmer er en forutsetning for å satse på Sørlandsbanen at E39 Ålgård-Søgne er på plass.

Samtidig mener han Rogaland ikke er det fylket som har grunn til å være mest misfornøyd med tildeling av samferdselsmidler totalt sett, spesielt når Rogfast og Ålgård-Søgne vil være ferdigstilt.

– Går man tilbake til 1998, vil skjevfordelingen mellom Østlandet og resten av landet i forhold til utbygging av jernbane være enda større. Både Gardermobanen og første del av Askerbanen ble bygd ut i denne perioden, mens lite har skjedd på det øvrige nettet. Det er nå firesporede linjer på alle hovedlinjene inn mot Oslo, med unntak av strekningen Oslo S og Lysaker. I 2025 åpner

Ryfylketunnelen ble åpnet i slutten av 2019, og knytter sammen Strand og Stavanger. Statens bidrag har i realiteten vært null. Foto: Bård Asle Nordbø, Statens vegvesen.

Ryfast:

Statens bidrag er null

De to milliardene staten bidro med for å finansiere Ryfast, dro staten inn igjen i form av moms. I realiteten har ikke staten bidratt med én krone til den undersjøiske tunnelen mellom Stavanger og Ryfylke.

Mens dagpendlere som tar tog kan glede seg over at staten tok hele regningen på 37 milliarder kroner for å korte ned reisetiden med ti minutter mellom Oslo og Ski, må pendlerne fra Ryfylke betale skyhøye bomavgifter i årevis for å få redusert reisetid mellom Ryfylke og Stavanger.

I løpet av de siste 15 årene er nær 80 prosent av nye jernbanestrekninger i Norge bygget på Østlandet. Staten tar ikke bare regningen, men får også momsfritak på utbyggingen. Det momsfritaket finnes ikke på tunnel- og veiprosjekter. Disse prosjektene er høy grad finansiert gjennom

bompenger innbyggere og næringsliv som benytter strekningen må betale.

For Ryfast-prosjektet har den statlige momsavgiften for byggingen vært like stor som statens bidrag til finansiering av prosjektet, viser prognosen for sluttregningen på Ryfast. I den prognosen inngår også kostnadene til bygging av Hundvågtunnelen, bekrefter seniorrådgiver på kommunikasjon i Statens Vegvesen, Knut Haarvik. Sluttsummen er på 11,1 milliarder i 2023-kroner. Det statlige tilskuddet utgjør to milliarder kroner og tilskuddet fra lokale myndigheter 0,4 milliarder kroner. Det

resterende beløpet på 8,7 milliarder må brukerne betale i form av bompenger.

Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård har tidligere bekreftet overfor Stortinget at rundt to milliarder kroner av den totale utbyggingssummen er merverdiavgift, penger som går rett inn i statskassen.

Skyhøye bompenger

Når staten ikke bidrar, blir også bompengandelen høy. En oversikt som bompengeselskapet Fremtid publiserte i sommer, viser at ingen betaler mer i måneden i bompenger enn innbyggerne i Strand kommune. Snittprisen per måned i

«Veibygging og veivedlikehold tjener alle innbyggerne i Norge, og jeg vil forsvare økte statlige midler til vei».

Irene Heng Lauvsnes (H)

Strand i første halvår av 2024 var hele 824 kroner – nær 200 kroner mer enn Melhus i Trøndelag som er nummer to på listen. Til sammenlikning var snittprisen i Oslo 695 og i Stavanger 529.

Innbyggerne i Strand må ikke bare dekke utbyggingskostnadene selv, men som alle ANDRE I Norge også indirekte bidra med finansiering over skatteseddelen til store jernbaneprosjekter på Østlandet. De har det vært mange av de siste tretti årene.

Follobanen er et eksempel, med en prislapp på 37 milliarder kroner. Den 23 kilometer lange ekspresslinjen i form av dobbeltspor mellom Oslo og Ski, forkorter reisetiden med ti minutter. I prosjektet inngår også bygging av Blixtunnelen med to tunnellop. Anleggsarbeidet begynte allerede i 2011, og prosjektet var endelig fullført i 2023.

Urettferdig

En av dem som opplever bygging og finansiering av infrastruktur i Norge som urettferdig, er ordfører i Strand, Irene Heng Lauvsnes (H).

– Vi kjenner det godt på lommeboka i Strand og Ryfylke at ikke staten stilte opp i forbindelse med byggingen av Ryfast. I praksis sendte staten nesten hele regningen til innbyggerne i distriktet. Stortinget vedtok i 2012 en statlig andel på åtte prosent, før de økte momsen til 25 prosent i 2013. Dette var jo galskap i utgangspunktet. Bomprosjekter som har blitt vedtatt etter Ryfast har også fått ferjeavløsningsmidler og noen har fått slettet gjeld. Ryfast har ikke fått noe av dette, sier Irene Heng Lauvsnes.

Også på Rogfast fører momsen på prosjektet til at store deler av det statlige bidraget spises opp. Prosjektet har en total kostnadsramme på 24,8 milliarder kroner. Den statlige andelen ble av Stortinget satt til 8,24 milliarder, samtidig som staten drar inn 6,2 milliarder i moms på prosjektet. Statens reelle finansieringsbidrag blir dermed på kun 2,4 milliarder, eller under ti prosent av de totale utbyggingskostnadene om man legger Stortingets kostnadsberegning til grunn.

Lik behandling

– Det er etter min mening altfor lite. Jeg

Follobanen mellom Oslo og Ski kostet 37 milliarder kroner og er fullfinansiert av staten.

«Stortinget vedtok i 2012 en statlig andel på åtte prosent i Ryfast, før de økte momsen til 25 prosent i 2013. Dette var jo galskap i utgangspunktet».

Irene Heng Lauvsnes (H)

mener vi bør ha lik behandling i hele Norge når det gjelder bygging av veier og at bompengandelen ikke bør overstige mer enn det vi har i bypakkene – ikke høyere enn 30 prosent. Norge er et langstrakt land hvor vi er avhengig av bil. Vi kan ikke bygge veier vi ikke har råd til å bruke.

Irene Heng Lauvsnes viser til at undersjøiske tunneler er en god måte å bygge veier på langs kysten i Norge. Slike tunneler er mer trafiksikre, er lettere å vedlikeholde på vinteren, legger ikke beslag på matjord og truer heller ikke arter som er vernet.

– Undersjøiske tunneler er dyre å bygge, men staten kan ikke sende hele regningen til innbyggerne i denne type prosjekter. Veibygging og veivedlikehold tjener alle innbyggerne i Norge, og jeg vil forsvare økte statlige midler til vei. Det vil gi Norge et konkurransefortrinn. Vi må få en skikkelig debatt om hvordan vi finansierer veibygging i Norge, sett i lys av forbrukerperspektivet, utenforskap, næringsutvikling og by- og distriktutvikling.

Ordfører i Strand, Irene Heng Lauvsnes (H) ønsker debatt om hvordan vi finansierer veibygging i Norge.

– I ferd med å utspille sin rolle

Storingspolitiker Terje Halleland (Frp) fra Rogaland mener Nasjonal Transportplan er i ferd med å utspille sin rolle.

Han mener målet med en slik langsiktig plan er å skulle gi forutsigbarhet for utvikling av transportsystemer i Norge.

– De siste behandlinger av planen i Stortinget har ikke gitt et nødvendig flertall og planen er dermed mer en veileder enn en forpliktende plan. Det

betyr igjen at en ny regjering ikke vil ha noen forpliktelser til å følge siste behandlede plan og kan gjøre egne prioriteringer. Dette kan føre til store flaskehalsar på vegnettet og ubalanse mellom investering og drift både på veg og bane, sier Halleland.

Konsekvensen av dette ser man i dag

først og fremst når det gjelder jernbanen, hvor en prioriterer nye store utbygginger, samtidig som driften av dagens jernbane ikke fungerer, mener Halleland.

– Men vi ser det også på konsekvenser av vedtak på vegnettet, som for eksempel Rogfast, hvor det ikke tas hensyn til at et slikt prosjekt øker både trafikkmengde og struktur. Vegnettet både sør og nord for Rogfast er ikke forberedt på en slik trafikkøkning, og aller minst for en økning av tungbiltrafikken nord- og østover, sier Halleland.

– Går for mye av de statlige midlene til Østlandet?

– Når det gjelder fordeling av midler til de forskjellige transportformene er det ikke slik at det er for mye som går til Østlandet. Problemet er at det er for lite til resten av landet. Og i en fordeling av begrensede ressurser er det en stor skjevfordeling til fordel for Østlandet.

Mesteparten til Østlandet

Han viser til at 40 prosent av tilgjengelige

– Problemet er ikke at det går for mye til Østlandet, men at det er for lite til resten av landet, mener storingspolitiker Terje Halleland.

midler til vei og bane er satt av til jernbane, og at hovedtyngden av disse midlene brukes på Østlandet.

– Det er bygget 130 kilometer med ny jernbane siste 15 år, og av disse er over 100 kilometer bygget på Østlandet. Da kan en samtidig ta med seg at vi altså bruker 40 prosent av budsjettet på en jernbane som står for rundt sju prosent av godstrafikken innenlands. Jernbane er også unntatt både bompenger og merverdiavgift for utbygginger, noe som fører til at brukerne kan få billigere tjenester, i motsetning til vei, hvor bruk av bompenger bare øker i omfang, sier Halleland.

Han mener andre landsdeler ikke

får noen økt kompensasjon gjennom andre transportformer, når midler til jernbaneformål er minimale eller ikke eksisterende utenfor det sentrale Østlandet.

Veier

Halleland viser til at alle nye statlige veier i dag blir delvis finansiert med bompenger. Men den prosentvise andelen varierer veldig.

– Ryfast er i dag det prosjektet med høyest andel bompenger, mens vi tidligere i år for eksempel vedtok å bygge Røldalstunnelen med en bompengandelen på 16 prosent. Vi har en modell for å beregne

samfunnsøkonomisk lønnsomhet for vegprosjekter gjennom økt trafikk og spart reisetid. Det vil si at økt trafikk og kortere reisetid gir størst samfunnsøkonomisk gevinst. Ved bruk av bompenger som gir trafikkavvisninger kan lønnsomme prosjekter bli ulønnsomme fordi vi får kunstig lav trafikkmengde. Det vi ser i Ryfast er at en ikke tar ansvar for tidligere vedtak. Høye priser medfører mindre trafikk, mindre lønnsomhet og en unnlater å ta i bruk den positive samfunnsutviklingen med en større bo- og arbeidsregion.

«Ryfast er i dag det prosjektet med høyest andel bompenger, mens vi tidligere i år for eksempel vedtok å bygge Røldalstunnelen med en bompengandelen på 16 prosent».

Terje Halleland

**Bærekraftskonferanse
for næringslivet**

pionér

Vår Energi Arena Sola
19.september

Åpen innovasjon som drivkraft

TERJE EIDE • daglig leder i Nordic Edge

Historien om Stavanger-regionens innovasjonsmiljøer og vår innovasjonskraft er ufortalt. Faktum er at regionen sitter på en kraft som kan bli en avgjørende drivkraft for innovasjon og omstilling.

Bredde og tyngden i innovasjonsmiljøene i regionen er unik i Nordisk sammenheng. Et faktum som underbygger dette er at halvparten av landets Arena Pro klynger har Stavanger-regionen som hjemmebane. «Arena Pro» er det øverste nivået i Innovasjon Norge sitt klyngeprogram. Av de 12 Arene proklyngene som finnes har 6 sin base i Rogaland. Utfordringen er at for få utenfor regionen vet om det. Kjennskapen internt i regionen er også relativt lav. Det betyr at oppsidene er store hvis vi lykkes bedre med historiefortellingen og mer aktiv deltakelse.

Samarbeidet mellom mange av regionens klynger og innovasjonsmiljø er godt. Et eksempel som illustrerer dette er at Validé, Fomo, Innovation Dock og Nordic Edge lanserer i høst en felles reklamefilm som har som formål å tiltrekke flere bedriftsetableringer, innovasjonsprosjekter og rekruttering inn til regionen.

Noe av det vi byr på:

Lokalitetene og vertskapet. Vi står klar med operative coworking-områder og attraktive lokaliseringer. Vi har alle mottaksapparat og trente vertskapsroller som holder et høyt nivå, og både internt i de ulike innovasjonsmiljøene og mellom miljøene er det et aktivt samarbeid. Vi har skapt et unikt klima for samarbeid rundt innovasjon.

Vi har godt etablerte vekstprogram for gründere og startups og garanterte jobbmuligheter i bedrifter med internasjonale ambisjoner med et sterkt fokus på teknologi og bærekraft. Vi har bygget ut gode tes-fasiliteter som skaper øker fart og tar ned risiko, og har et stort og aktivt kapital- og investormiljø som samarbeider om investeringer. Innovasjonsmiljøene skaper økt kapitalflyt gjennom faste aktiviteter som kobler kapital med nye ideer. Kommunene er med som aktive samarbeidspartnere og innovasjonsmiljøene er sterkt koblet til universitetet

Aktivt valg

Innovasjon skjer ikke gjennom at smarte oppfinnere sitter alene i garasjer finner på ting.

Åpen innovasjon som metode og strategi er for lengst anerkjent som en avgjørende nøkkel for å lykkes med innovasjon, men dette er et aktivt valg som må tas av den enkelte bedrift.

Åpen innovasjon handler om å bryte ned de tradisjonelle grensene for innovasjon og i stedet åpne opp for aktivt og deltakende eksternt samarbeid. Det innebærer å integrere kunnskap, teknologi og ressurser fra eksterne partnere som forskningsinstitusjoner, startups, andre bedrifter, og til og med kunder og konkurrenter. Dette gir bedrifter muligheten til å dra nytte av et bredere spekter av ideer og teknologier, som kan akselerere utviklingen av nye produkter og tjenester. Faktum er at de fleste smarte hodene befinner seg utenfor din bedrift.

Verdien av Innovasjonsklynger

Deltakelse i innovasjonsklynger er et kritisk element i åpen innovasjon. Klyngene fungerer som økosystemer hvor bedrifter, akademiske institusjoner og andre aktører deler ressurser, innsikt og teknologi. Silicon Valley er det mest kjente eksempelet som mange drømmer om å gjenskape andre steder. Noen av fordelene innovasjonsklynger tilbyr er:

Kunnskapsoverføring: Deltakerne drar nytte av kollektiv kunnskap og ekspertise, noe som skaper raskere innovasjonssykluser.

Felles ressurser: Bedrifter deler fasiliteter, infrastruktur og andre ressurser, noe som reduserer kostnader og risiko.

Synlighet og omdømme: Å være del av en anerkjent innovasjonsklynge forbedrer en bedrifts omdømme som en leder innen innovasjon, noe som kan tiltrekke seg investorer og samarbeidspartnere.

Attraktive arbeidsgivere

Bedrifter som er kjent for å være innovative, tiltrekker seg lettere talenter. Dette er spesielt viktig i dagens arbeidsmarked, hvor de beste talentene ofte ser etter arbeidsplasser som ikke bare tilbyr konkurranse-dyktig lønn, men også muligheter for personlig og profesjonell utvikling.

Stavanger-regionen har gode forutsetninger for å lykkes med innovasjon og omstilling gjennom allerede etablerte innovasjonsmiljø, men potensialet for å skape større effekter er stort. Til deg som bedriftsleder som lur på hvordan du skal styrke din bedrifts innovasjonskraft: Her er fem tiltak som vil sette dere i stands til å ta ut fordelene ved åpen innovasjon som strategi og metode:

1. Etablere Innovasjonsrammeverk: Utvikle strategi og klare retningslinjer for hvordan bedriften skal samarbeide med eksterne partnere.
2. Delta aktivt i regionale eller globale innovasjonsklynger for å få tilgang til de nyeste teknologiene og talentene.
3. Opprette dedikerte innovasjonsteam: Ha spesialiserte roller eller team som fokuserer på å identifisere og implementere eksterne innovasjonsmuligheter.
4. Fremme en åpen innovasjonskultur: Oppmuntre til åpenhet og samarbeid internt, og belønne medarbeidere som bidrar med eksterne ideer og løsninger.
5. Bygge sterke nettverk: Invester i å bygge og vedlikeholde relasjoner med akademia, startups og andre bransjeaktører for å sikre en kontinuerlig strøm av nye ideer og teknologier.

Det som tok oss hit vil ikke ta oss dit vi skal. Spørsmålet er aldri om det er nødvendig med innovasjon, det handler kun om hvordan. Min lille oppfordring er å aktivt søke innovasjonssamarbeid utenfor egen virksomhet.

ONS 2024

Har dere alt på stell? Vi stiller opp om ikke!

Idé & design

Produksjon

Montering

Logistikk

ONS i hundre – og femti!

De som tror at en femtiåring har passert middagshøyden, må tro om igjen. Når ONS i år inviterer til 50-årsjubileum, går det fortsatt i hundre og med blikket rettet fremover.

TEKST: STÅLE FRAFJORD

50-årsjubileet til ONS i slutten skal feires, og merkes i Stavanger.

Leif Johan Sevland har vært en del av ONS i flere tiår, og mener ONS først og fremst må tenke fremover.

Selv har administrerende direktør Leif Johan Sevland vært med i nær 30 av disse årene. Først som styremedlem, siden 2012 som administrerende direktør.

– ONS skal først og fremst se fremover, men jubileet skal selvfølgelig markeres. Våre hedersgjester vil være oljepionerene, og vi er glade for at stortingspresidenten kommer for å takke dem på vegne av nasjonen. Jubileumskonserteren i Konserthuset – med kronprinsen til stedet – vil også være en musikalsk reise som tar oss gjennom de femti årene ONS har eksistert.

Både samfunnet og energinæringen har vært gjennom en rivende utvikling i løpet av disse tiårene. Det er noe ONS speiler. Samtidig legger Sevland stor vekt på at

ONS skal være i forkant av utviklingen. Det er mange år siden arrangementet kun var forbeholdt olje- og gassnæringen.

– Vi ønsker å vise vei fremover, være med å diskutere de endringene som er nødvendige, fokusere på de teknologiendringene vi må ha og innovasjonene vi skal og vil gjøre. ONS er i dag et mye bredere arrangement enn tidligere, sier Sevland.

Et komplett møtested

Han viser til at ONS i 2024 er et komplett energimøtested der både sol, havvind, batteri og hydrogen har sin naturlige plass, og der både atom- og geotermisk energi står på agendaen.

– ONS er definitivt ikke et aldrende fenomen. Reisen har vært eventyrlig, og både byen og regionen skal være stolte av det man har skapt gjennom ONS. I dag er Stavanger-regionen vertskap for et globalt energimøtested som er et av de mest attraktive i verden, og et arrangement i absolutt verdensklasse uansett hvilken næring vi snakker om. Jeg tror vi er det eneste stedet i verden der man kan finne alle energiformer samlet under samme tak, sier Sevland.

Da ONS ble stiftet i 1974 var det med bakgrunn i et behov om en møteplass for selskapene i en olje- og gassindustri som fortsatt var ny i Norge. Arrangementet har hele tiden bestått av en utstilling og

Kong Olav var med på ONS fra starten i 1974.

Daværende kronprins Harald i starten av ONS, sammen med blant annet daværende statsminister Oddvar Nordli og daværende miljøvernminister Gro Harlem Brundtland.

en konferanse som de senere årene også er utvidet med et debattprogram og nettverksarrangement. I år kan ONS tilby over 900 foredrag, og over 60.000 deltakere fra om lag 120 land vil delta i løpet av de få augusdagene ONS finner sted.

Må jobbe sammen

En av de sakene Sevland er spesielt opptatt av er den samhandlingen som må til mellom den nordlige og sørlige delen av verden for å lykkes med å få gjennomført nødvendige klimatiltak.

– Det nytter ikke om vi i Europa sitter på vår rikdom og sier at nå må vi gjøre endringer. De som ikke har tilgang på energi, eller penger til å skaffe seg energi,

Kronprins Haakon har vært gjest under ONS ved flere anledninger og kommer også i år.

«Energiindustriens Davos er oss. Man er blitt vant til å møtes i Stavanger, og en kjenner kompetansenivået».

Leif Johan Sevland

vil aldri forstå poenget med å redusere CO₂-utslippene når man hverken er i besittelse av kjøleskap, aircondition eller har elektrisitet til å kunne lage mat. Vi bringer inn stemmer fra deler av verden som veldig klart vil illustrere dette – og utfordre oss. Vi er nødt til å jobbe sammen og på lag, og det å få til dette vil ha en pris – også for den vestlige delen av verden.

Betydningen

– Hvor stor betydning har ONS for regionen?

– Den kan ikke måles. En ting er de økonomiske ringvirkningene. Men i disse dager er det ikke et hjørne i verden hvor ikke en eller flere nå planlegger en tur til Stavanger for å drøfte viktige energisaker. Energiindustriens Davos er oss. Man er blitt vant til å møtes i Stavanger, og en kjenner kompetansenivået. ONS er i dag et globalt energiforum. Men samtidig har vi også klart å beholde ONS som et møtested for dem som har behov for å selge slanger og pumper til bruk i Nordsjøen. Det er ganske unikt, og den teknologien og innovasjonen som presenteres her er også svært viktig.

Gjennom årene har ONS trukket til seg mange kjente navn. I 2022 deltok både Tesla-eier Elon Musk og Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj – sistnevnte digitalt under åpningsseremonien. For Sevland var Zelenskyjs tale et av flere store høydepunkt fra ONS sin femti år gamle historie.

Annerkjennelse

– Det var et stort øyeblikk med tanke på den situasjonen landet sto og står i. Et annet høydepunkt var da en av de mest renommerte energilederne i verden under kommunens lunsj snudde seg og så seg rundt og sa: «Hva har skjedd? Hvordan har ONS blitt det det har blitt?» En slik form for annerkjennelse betyr mye for oss.

– Hva har dette arbeidet gitt deg personlig?

– For meg ligger drivkraften i at folk møtes og kommer sammen for å gjøre noe med den energiomstillingen vi må gjennomføre, og at folk fra ulike miljøer kan møtes – også for å kunne inngå avtaler og samarbeid. Det er utrolig viktig at folk kommer sammen, og derfor tror jeg at ONS sin rolle – også som pådriver – vil få større og større betydning i årene fremover. Det er når man er på vei opp og har den kraften som må til at man må gjøre omstillingene og nye initiativ. Det er også historien om ONS.

Elon Musk besøkte ONS i 2022. Første gang han deltok var i 2014.

Amerikanere setter sitt preg på ONS under de første årene under det som den gang var en rendyrket oljemesse.

Tore Nordtun under ONS på begynnelsen av 1990-tallet.

Kjell Ursin Smith var direktør i ONS fra 1999 til 2012. Her under ONS i 2000.

SNS

Ukrainas president Volodymyr Zelenskyy under åpningsseremonien i 2022.

Intelligent. Men ikke kunstig.

Stina Sola Haugland
Statsautorisert revisor
og regnskapsfører

Regnskap er ikke hva det en gang var – og det er vi glade for!

Men selv om kunstig intelligens også påvirker vår bransje vil den aldri kunne erstatte erfaring, kompetanse og gode kunderelasjoner. I over 40 år har vi vist evne til endring og vi utvikler oss i takt med tiden. Det som teller i dag er proaktiv rådgivning og effektivisering av økonomiske prosesser – kombinert med personlig oppfølging. Les mer om oss på jlr.no

Vil du bli vår nye kollega?
karriere@jlr.no

JANSSON & LARSEN
REGNSKAP

Erfaring som teller

Hvorfor næringslivet i Stavanger trenger et sterkt UiS

TORIL NAG • seniorpartner HitecVision

Stavanger står overfor betydelige utfordringer i å opprettholde og styrke sin konkurransekraft i et stadig mer globalisert marked. For å sikre fremtidig vekst og innovasjon er det avgjørende at regionen har et sterkt og dynamisk universitet.

Universitetet i Stavanger (UiS) er i ferd med å forbedre sine innsatsområder innen gavefinansiering av høyere utdanning og forskning. Dette initiativet krever ikke bare visjon, men også aktiv støtte fra næringslivet. Erfaringer fra våre naboland viser tydelig fordelene ved et sterkt partnerskap mellom akademiske institusjoner og næringslivet.

Historien viser at gavefinansiering kan føre til imponerende resultater. Kjølv Egeland's hus, en viktig bygning på UiS, ville aldri blitt realisert uten betydelig støtte fra næringslivet og sentrale aktører. Dette bygget er et symbol på hva vi kan oppnå når vi samarbeider. Et godt universitet er en katalysator for regional utvikling, og et velfungerende UiS vil bringe fordeler til hele Stavanger-regionen.

Gir oss innsikt

Internasjonale erfaringer gir oss verdifulle innsikter. Ved Universitetet i Tampere i Finland har de utviklet effektive fundraising-strategier som involverer både næringslivet og allmennheten. Donasjoner kan rettes mot spesifikke forskningsområder, utdanningsstipend eller bestemte studieprogrammer. Denne modellen har vist seg å være svært populær, og mange foreldre ønsker å

støtte sine barns utdanningsinstitusjon direkte.

Vilnius universitet har også implementert innovative tiltak som vi kan lære av. De har opprettet et donasjonsfond styrt av medlemmer som selv har donert, og dette gir en dynamisk og engasjert forvaltning. Samarbeidet mellom administrasjonen og de akademiske ansatte er tett, noe som sikrer at midlene brukes effektivt.

Modell

I Stavanger har vi allerede sett suksessfulle eksempler på slikt samarbeid. Opprettelsen av elkraftingeniørstudiet ved UiS, med støtte fra Lyse, Smedvig og SR-Bank, er en modell for hvordan industrien kan bidra direkte til utdanning. Denne ordningen, som inkluderer en stipendordning, har vært en vinn-vinn-situasjon for alle involverte parter. Studentene får økonomisk støtte og jobbgaranti, industrien får tilgang til etterspurt kompetanse, og UiS mottar resultatbasert finansiering.

Tidligere har finansbransjen i Stavanger støttet etableringen av et masterstudium i finans ved UiS. Aktører som Skagen Fondene, SpareBank 1 SR-Bank og HitecVision bidro med betydelige midler for å styrke både utdanning og forskning. Resultatet var et sterkt fagmiljø og et unikt

masterprogram i anvendt finans, som har plassert Stavanger på kartet som en betydelig finansby.

Internships

I tillegg til gavefinansiering, bør universitetene i Norge, og spesielt UiS, bygge opp en modell med betydelig flere internships som del av studiene. Erfaringer fra andre universiteter, særlig innen finans, viser at internships gir studentene verdifull arbeidserfaring og styrker samarbeidet mellom akademia og næringslivet. Ved University of California, Berkeley, er internships en integrert del av finansstudiene. Studentene får praktisk erfaring i ledende finansinstitusjoner, noe som både forbedrer deres kompetanse og gir næringslivet tilgang til talentfulle kandidater.

Disse eksemplene viser tydelig hvordan næringslivet kan spille en avgjørende rolle i å utvikle og styrke universitetet. Ved å investere i akademia, investerer næringslivet i sin egen fremtid. Kompetente kandidater, banebrytende forskning, innovative løsninger og praktisk arbeidserfaring er bare noen av gevinstene. Næringslivsledere i Stavanger bør derfor se på støtte til UiS ikke bare som en mulighet, men som en nødvendighet for å sikre regionens fremtidige vekst og suksess.

«Ved å investere i akademia, investerer næringslivet i sin egen fremtid».

Toril Nag

“VI HAR REDUSERT ENERGIFORBRUKET MED OVER 50 %”

Sigbjørn Årsvoll Olsen,
Toyota Sørvest

Langflåtveien 35 på Mariero har gjennomgått en energiforvandling. Energiforbruket har gått fra energikarakter rød D til lysegrønn A i det kombinerte kontor-, verksted- og butikkbbygget.

– Energibruken vår er redusert med i overkant av 50 prosent. I kroner gir det 560 000 i årlig besparelse hvis vi regner en strømpris på 2 kroner per kW/t inkludert nettleie, sier Sigbjørn Årsvoll Olsen.

-50 %
Energiforbruk

3 år
Investering nedbetalt

-77 500 kg
CO2-utslipp

Prosjektleder Knut Åge Ståland (t.v.)
og energirådgiver David Sandhåland.

-80 %
Energiforbruk

3,6 år
Investering nedbetalt

-6 316 kg
CO2-utslipp

“VI HAR TATT EGEN MEDISIN OG SPARER 192 000 I ÅRET.”

Knut Åge Ståland, RK Tekniske

Da RK Tekniske bestemte seg for å satse for fullt på energieffektivisering, fant de fort ut at det var en god idé å starte med eget bygg.

– Bygget i Boganesveien 48 på Hinna har passert 70 år. Bygget har gått fra energikarakter oransje F til lysegrønn C, mens forbruket tilsvarer lysegrønn A. I tillegg gir det nye anlegget lenger levetid og rimeligere vedlikehold, sier Knut Åge Ståland i RK Tekniske.

RK Tekniske as
kulde - elektro - inneklima - energi

Kontakt Rolf Kristensen for en energiprat
98 28 43 80 | rolf.k@rk.no

Prim fra TINE Meieriet Jæren

I industriområdet Kviamarka i Hå kommune ligger TINE Meieriet Jæren. Dette er det eneste TINE-anlegget hvor det produseres prim i Norge. TINEs prim har alltid blitt produsert på Jæren. Anlegget med sine 140 ansatte mottar cirka 210 millioner liter melk hvert år, og produserer cirka 46.000 tonn ferdigvarer

– inkludert prim, som kommer i variantene «original», «lett» og «junior. TINE Jæren produserer rundt 750 tonn prim i året.

I tillegg til å produsere til det norske markedet, eksporterer TINE Jæren også til Sverige og Asia, som har fått sansen for brunost.

Realist med lyst lynne

Anita Krohn Traaseth trives best når hun kan sitte seks-sju timer i en stol, og bruke tiden til å skrive og reflektere – uten å måtte bevege seg en meter. Likevel rekker den nye DSD-sjefen langt mer enn de fleste.

TEKST: STÅLE FRAFJORD FOTO: MARKUS JOHANSSON/BITMAP

Anita Krohn Traaseth startet jobben i DSD 1. mai og er blitt helgependler i godt voksen alder.

Selv beskriver hun seg som blid, født med et lyst lynne, men mer realist enn optimist. Optimismen handler kanskje mer om arv og opphav, realismen i større grad om erfaringer man tilegner seg gjennom et liv – både på godt og vondt.

Allerede før konfirmasjonsalder hadde Traaseth rukket å arbeide både i jordbæråkeren, ved samlebandet og som tekniker i Radio Ung. De siste 25 årene har hun hatt flere lederstillinger, innehatt en rekke styreverv både i bedrifter og organisasjoner, ledet offentlig utvalg, skrevet flere bøker og en rekke kronikker og mottatt flere priser – blant annet.

Anita Krohn Traaseth kjente godt til DSD før hun begynte som ny konsernleder i selskapet. Hun har sittet i styret i konsernet i tre år og fulgt virksomheten i investeringsselskapet tett.

– Samtidig er man ganske historieløs på et administrasjonsnivå selv om man sitter i styret. Jeg kjente ikke de nye kollegaene mine, og har brukt mye tid de to første månedene til det. Man blir veldig fort glad i et slikt selskap. Det har nok mye med verdiene, historikken og skikkeligheten å gjøre.

Innovasjon

De fleste vil forbinde Traaseth som en mangeårig aktiv og synlig leder for Innovasjon Norge. Den jobben førte henne også jevnlig til Stavanger-regionen. Det året Traaseth sluttet som administrerende direktør i Innovasjon Norge, besluttet DSD å endre sin strategi og bli et industrielt investeringsselskap. Det passer Traaseth bra. Hun liker nye retninger og transformasjoner.

– Det å få jobbe langsiktig fra et privat eierstøtsted er veldig appellerende. Vi har et styre som setter retning sammen med oss, men jeg opplever som ny konsernleder at jeg har et veldig stort og fritt mandat til å bygge videre på det som allerede er skapt. For meg er bærekraftsperspektivet en grunnmur, en slags «license to operate». Man kan ikke operere i fremtiden uten fokus på det. Bærekraft handler ikke bare om det grønne, men om samspillet mellom det blå (økonomiske), det grønne (miljø og klima) og det røde (sosiale forhold). Det yngre generasjonen har dette i ryggmargen på en annen måte enn kvinner og menn på 50 pluss.

– Hvilken retning går DSD i?

– DSD skal være et selskap hvor

bærekraft ligger i bunnen, og være en langsiktig privat eier som skal bidra til å ta vare på natur og klima og lokalsamfunnet. Men allerede i 2019 pekte man ut noen spesifikke bransjer; hav, mobilitet, reiseliv og helse. Frem til nå har vi jobbet langs de aksene. Vi er nå midt i en revidering av retning og strategi, og før jul vil veien for DSD bli forankret i styret.

Lang erfaring

DSD har fått en leder med lang erfaring. Anita Krohn Traaseth har studert markedskommunikasjon ved Norges Markedshøyskole og har en mastergrad i ledelse fra BI. Hun har jobbet som trainee i IBM Norge, vært administrerende direktør i kommersialiseringsselskapet Simula Innovation, leder for gründersekskapet Intelligent Quality og strategidirektør i Det Norske Veritas Software. I 2012 ble hun administrerende direktør i Hewlett-Packard Norge – før hun ble utnevnt som direktør Innovasjon Norge i 2014. Hun har også sittet som styreleder i flere bedrifter og organisasjoner og ledet blant annet regjeringens rådgivende utvalg for innovasjon og vekst i grøntsektoren.

– Det er forbundet med mye ærefrykt å skulle ha ansvar for et familieselskap sin kapital og sørge for at det vokser, sier Anita Krohn Traaseth.

Mye har foregått i det området en vestlending vil kalle for Oslo-gryta, og med base på Østlandet. Konsernlederrollen i DSD vil innebære en ny tilværelse som helgependler.

Familiebeslutninger

– Alle mine jobber har vært en familiebeslutning. Før jeg takket ja til Innovasjon Norge i 2014 kalte jeg inn barn og mann en søndagskveld til kakao og ba om fritak fra alt husarbeid det kommende året. Jeg visste at det ville bli 200 reisedager. Jeg forklarte at det ville bety at de måtte lage all middag, vaske alle klær, smøre matpakkene selv og ta ansvar for hverandre, avtale trening og henting og sørge for å komme seg opp om morgenen og rekke skolen. På det tidspunktet var den yngste sju år. Men det gikk veldig fint. Jeg tror veldig på at jo mer ansvar barn får, jo mer selvstendige blir de. Nå er barna store, de to eldste har flyttet ut og denne gang ble det mer en diskusjon mellom mannen min og meg hvordan ukene blir.

Nå pendler jeg mellom mandag og torsdag. Jeg mener det er viktig å være mest mulig til stede.

Traaseth har ikke tenkt å bare jobbe i Stavanger. Hun har leid en leilighet stor nok til å kunne ha besøk av venner og familie, og ønsker å ta hele byen i bruk. DSD sitt samarbeid med Konserthuset ønsker hun å benytte seg av så mye som mulig, og regionen ser hun frem til å bli enda bedre kjent med.

– Men jeg har egentlig alt på «to do» listen. Ut på fjorden, Flo & Fjære, idylliske øyer og steder der jeg kan sitte og skrive. Det siste er noe jeg bare må gjøre, like mye for hånd som på en PC. Det er min måte å reflektere på. Da ser jeg ting mye tydeligere. Det er en fin måte å forstå meg selv, omverdenen og selve livet.

En familiebedrift

– Du har jobbet både i offentlige og børsnoterte selskap. Hvordan er det å gå inn i en tradisjonsrik familiebedrift?

– All ledelse er kontekstavhengig. Det er som en kropp som skal ha et nytt hjerte. Jeg tror det er en fordel å være godt voksen og ha en del erfaring, og jeg kommer også fra en del generasjonstunge selskaper, som for eksempel Det Norske Veritas. Det gjør at det er enklere for meg å relatere meg til verdiene i selskapet, familiebakgrunnen og langsiktigheten. Men jeg tror det er sunt at ledere har erfaring fra ulike miljøer. Den største overgangen for meg er nok at jeg er en såkalt transformasjonsleder, og best på å kutte kostnader og å gjøre store endringer i komplekse organisasjoner. Derfor føler jeg en sånn glede å komme inn i en helt annen organisasjon der fokus er å bygge videre.

– Har du kjent på spenningen og litt nervøsitet med å gå inn i en helt ny jobb?

– Ja, absolutt. Det er mye nytt på en

gang; en ny by, en ny type selskap, nye kollegaer og mange ukjente faktorer. Da er det egentlig fint å være 50 pluss. Man har sett litt og gjort litt før også. Man har nok en annen type ro og trygghet når man går inn i en slik rolle som godt voksen, og også flere relasjoner. En av de første jeg ringte til da jeg takket ja til jobben var Harald Nordvik. Jeg var litt spent på dette med pendlingen, men han sa at de årene han selv hadde pendlet til Stavanger var de fineste årene i hans liv. For meg var det så fint å få det perspektivet.

«Mine foreldre var mer opptatt av karakter enn karakterer».

Anita Krohn Traaseth

Ærefrykt

– Det medfører et stort ansvar å skulle forvalte andre sine penger?

– Ja, det er forbundet med mye ærefrykt å skulle ha ansvar for et familieselskap sin kapital og sørge for at det vokser. Jeg føler en veldig nærhet til det. Man kan ikke skylde på departementet eller rammevilkår her. Det er våre hoder som skal få dette til å skje. Men jeg føler en glede over at det er rom for å tenke og gjøre gode beslutninger, og det er ingenting som haster i morgen. Det betyr ikke at kravene i DSD ikke er like tøffe, det er bare en annen måte å gjøre ting på.

Hun kjenner en del mennesker i denne byen fra før, og beskriver rogalendinger som ganske så uformelle, imøtekommende, stolte, blide og åpne. Selv er hun halvt sunnmøring, og kjenner igjen noe av de samme egenskapene fra den siden av slekten. Kanskje spesielt stoltheten.

– Sunnmøringen har noe av det samme. Kanskje det har noe med nærheten til havet å gjøre.

Sjøen

Som født og oppvokst i Sandefjord har hun både et varmt og naturlig forhold til sjøen og havet. Hennes far arbeidet på sjøen, moren var hjemmeværende med tre barn.

– Jeg var en anemisk og fregnede jente med gutteklipp som gikk med oransje og brune klær, og kommer fra et veldig klassisk norsk 70-talls hjem med full frihet. Min første jobb hadde jeg som 12-åring. Jeg

jobbet som jordbærplukker, deretter i fire år ved samleband for å plukke egg. Det var utrolig hyggelig, og som arbeidserfaring veldig bra. Samlebandkompetanse er veldig fint å ha.

Engasjementet startet tidlig. Hun skrev leserinnlegg mot nedleggelse av ungdomsklubber, og lærte tidlig å måtte ta ansvar som barn. Det er også noe hun har forsøkt å overføre til egne barn.

– Mine foreldre var mer opptatt av karakter enn karakterer. Barn gjør ofte mer av det foreldrene gir respons på. Mine foreldre var mer opptatt av at jeg mente noe, sto for noe, fikk set noe eller turte noe. Responsen på karakterer var de samme om de var gode eller dårlige. Jeg skal ikke generalisere, men jeg tror det er misforstått kjærlighet å legge til rette for alt. Da fratar vi barn og unge muligheten til å gå på den oppdagelsesferden det er å finne ut av ting selv, og for meg handler det også om å skape en form for ansvarliggjøring og robusthet.

Begrensninger

Traaseth er opptatt av mye, og får tid til mer enn de fleste. Det handler om interesse og prioritering. I tillegg til å skrive og gjøre podkaster har hun også designet klær de siste årene. Men hun har sine begrensninger. Du finner ikke den nye konsernsjefen i DSD på startstreken i Birken, eller som deltaker i Berlin halvmaraton.

– Jeg har nok litt andre interesser enn den tradisjonelle topplederen. Jeg kan sitte sju timer i en stol og skrive og ikke bevege meg en meter, jeg jogger ikke og er ganske så dårlig på langrenn. Jeg liker det urbane, kunst og kultur og musikk, og mat – selv om jeg ikke er ikke flink til å lage mat selv. Men jeg er veldig god på å lage cocktails og er faktisk sertifisert bartender fra London.

– Hva er den beste oppskriften på gin tonic?

– Det er bare gin, tonic og lime. Ikke noe mer, og ikke noe tull. Man rører ikke en hellig oppskrift.

ANITA KROHN TRAASETH

- » Alder: 52 år
- » Sivil status: Gift, tre barn
- » Bosted: Oslo/Stavanger/Sandefjord
- » Aktuell: Ny konsernsjef i DSD

70-åring i kraftig vekst

Etter to svært gode kontrakter med nytt sykehusbygg på Ullandhaug og kjempestort administrasjonsbygg for Aker BP i Hinna Park, fikk Midbøe en omsetning i 2023 på over 200 millioner kroner. Det var opp 83 prosent fra året før og bidro til en bemanningsøkning fra 40 til 90 medarbeidere på tre år.

TEKST: GOTTFRED TUNGE FOTO: MARKUS JOHANSSON/BITMAP

– Den fantastiske utviklingen har sin gode forklaring, men nå er det tid for å balansere drift og økonomi, sier Rolf Arne Lorentzen.

Fra dette nesten skyfrie utsiktspunktet, vil daglig leder Rolf Arne Lorentzen fortsette arbeidet med å videreføre og utvikle bedriften. Avslappende feriedager og med værguder som også har gitt hans Ryfylke godt krabbefiske og trivelige dager i selskap med familie og venner.

Med batteriene ladet, står han og den fine gjengen i Midbø klare for de utfordringene som allerede er pekt ut.

– Prosjektene våre har bidratt til økt aktivitet over hele linjen. Vi har satset spesielt på servicemarkedet og har inngått flere langsiktige private og offentlige rammeavtaler. Hjemmemarkedet, rørlegger tjenester hos folk flest, skal fortsatt være et tydelig satsingsområde. Det betyr i sum at serviceavdelingen vår, som ledes av Kjetil Fjeld, vil stå for halvparten av vår omsetning i 2024.

– Denne fantastiske utviklingen har sin gode forklaring, men nå er det tid for å balansere drift og økonomi, sier Rolf Arne Lorentzen.

70-åringen Midbø AS tar altså ikke av. Boblene i glasset har for lengst lagt seg. Feiringen har befestet bedriften som en god arbeidsplass. Ulike markeringer er rettet mot kundene og skal bidra til at servicesiden stadig vekk blir litt bedre – så å si dag for dag.

Da kan et mål være å svare telefonen inne 30 sekunder. Gammeldags? Nei, det virker jo. Både fordi kundene får svar, men også fordi det har en oppdragende og god

virkning internt. God stemning skapes av gode relasjoner. Langvarige kundeforhold er bevis nok på at dette området alltid må få stor oppmerksomhet i en servicebedrift.

Normal drift

For Rolf Arne Lorentzen er det viktig at tallene som viser den høye omsetningen i 2023 skal ned (!) med planlagt rundt 40 millioner kroner i inneværende år. I dette ligger svaret på det han ser på som realistisk drift med trygg og god balanse – å gå fra et desidert toppår og deretter finne seg til rette igjen i det som var normal drift tidligere.

Rolf Arne Lorentzen kom inn i Midbø som toppsjef for 3,5 år siden.

– Jeg ble ansatt i en tid da det buttet litt imot, sier Lorentzen.

– Alt var egentlig på stell, flinke folk og nok å gjøre, men bedriften manglet det puffet som måtte til for å komme skikkelig på offensiven. Der kom jeg inn og traff vel egentlig godt med de omstillingene vi mente måtte til.

Han er fortsatt veldig tydelig på at det var ved denne bedriften han i sin tid gikk i lære. Han kan rørleggerfaget ut og inn, og er trygg på at faglig dyktige folk er et must. Likevel er Lorentzen nesten «sykelig» opptatt av at en sjef må kjenne sitt mannskap, vite om og få innsikt i utfordringer – noen ganger personlige ting hos en medarbeider – ting han kan ta tak i. Gode rutiner og tillit på tvers i bedriften bidrar til det han kaller «alle kjenner alle».

Mange medarbeidere har jobbet her i 20 til 30 og opp til 40 år. De bidrar aktivt for å fremme et godt sosialt miljø.

Lokal satsing

– Bedriften skal fortsette utviklingen på nær sagt alle områder, understreker Lorentzen.

– Vi skal ta inn sju nye lærlinger og vi jobber bevisst og langsiktig med å rekruttere kvinner til yrket vårt. Samtidig er vi inne i en god steam for hele servicedelen vår der vi ser at målrettede tiltak gir fine resultater. Midbø har i 70 år vist at en lokal satsing passer oss. Tilpasning til markedet, være kreative og fleksible i planlegging og gjennomføring av små og store oppgaver, er oppskriften som gir gode resultater. Da ser vi heller ingen grunn til å bevege oss utenfor vårt geografiske område.

Det var Finn Midbø som i 1954 grunnla firmaet og etablerte seg på Lagårdsveien. I dag er det Svein Midbø som ivaretar eierinteressene i familien. Svein Midbø eier selv 39 prosent av aksjene som ellers er fordelt på tre administrative ledere som kom inn på eiersiden med til sammen 51 prosent. De resterende aksjene er solgt til andre medarbeidere.

Ved starten i 1954 hadde Finn Midbø AS rørleggere, salg av rørdeler samt kjøkken- og badavdeling. Ti år senere flyttet bedriften til Lagårdsveien og ble fra 2000 en ren rørleggerbedrift. Kjøkken og bad ble i første omgang skilt ut, men senere solgt og etter hvert lagt ned.

Bare VVS fra 2007

I 2007 ble det gamle Maskinhuset leid og satsingen på VVS med det nye navnet Midbø AS ga gode og stabile resultater. Kreative medarbeidere slapp til med ideer for å utvikle bedriften og var også aktive i markedsføring og salg. At Midbø kom helt til finalen og tok en 3. plass i TV2s Gullruten, var oppsiktsvekkende. De andre finalistene var nasjonalt store selskaper med egne kommunikasjonsfolk.

Internt ble bedriftens verdi og visjon formet med de enkle slagordene «Å være annerledes». Det var plass til de som ville gå utenom de opptrukne rammene, noe som ved ulike anledninger og i ulike sammenhenger har gitt positive utslag.

Etter finalen i Gullruten i 2007 møttes Svein Midbø og Stavanger-kunstneren Pia Myhrvold tilfeldig i Oslo. Midbø fortalte om prosjekter i bedriften, hva de gjorde og hva de planla, blant annet hvordan de skulle endre og innrede de innleide lokalene på Maskinhuset. Kort fortalt fikk Pia Myhrvold der og da hyret

Pia Myhrvold har bidratt til utforming av lokalene til Midbø AS – og gitt dem noe helt spesielt og særpreget. Her er Olav Tholo (f.v.), Steffen Thornes, Kjetil Fjeld – sammen med daglig leder Rolf Arne Lorentzen.

«Midbøe har i 70 år vist at en lokal satsing passer oss. Tilpasning til markedet, være kreative og fleksible i planlegging og gjennomføring av små og store oppgaver, er oppskriften som gir gode resultater».

Rolf Arne Lorentzen, daglig leder

seg inn som en foreløpig konsulent for interiørløsningene på Maskinhuset. Disse ble langt på vei realisert og uten større omkostninger enn det som var lagt inn i budsjettene.

Flytting til Auglendsmyrå

Mye av det som ble sagt, planlagt og gjennomført i det videre kreative samarbeidet, tok Pia Myhrvold med seg inn i Midbøe AS også senere. Ikke minst gjaldt det ved flyttingen til Smedvig-satsingen Site 4016 på Åsen og Auglendsmyrå i 2021 og 2022. De aller fleste som kommer uforvarende inn og opp i 2. etasje til kontorene, vil tror de har havnet feil og i stedet gått inn i en slags kunstutstilling. Innslag av bilder, metallgjenbruk, belegg på

gulv, maling og farger er nær sagt over alt. Det er en fryd og det er totalt overraskende.

For Midbøe AS går veien videre i et miljø der kvalitet og kundeorientering vil bli fulgt opp og spisset. Som en følge av Smedvigs samling av håndverksbedrifter og andre som har nærhet til disse på Auglendsmyrå, har Rolf Arne Lorentzen og andre bedriftsledere i samme område kort vei til oppdateringer og erfaringsdeling – i alle fall om modellen lykkes. Midbøe har hatt og har fortsatt sterkt fokus på grønn utvikling og gjenbruk skapt med et engasjement over flere år. Miljøsertifiseringen i 2011 og seieren i konkurransen om å bli «Årets Miljøfyrtårn» i 2023, har utvilsomt også bidratt til engasjement og kommersiell suksess.

MIDBØE AS

- » Etablert: 1954
- » Hovedkontor: Stavanger
- » Antall ansatte: 90
- » Forretningsområde: Rørleggertjenester
- » Omsetning: 202 millioner kroner (2023)
- » Driftsresultat: 9,1 millioner kroner (2023)

**Trygg
økonomistyring
siden 1983**

**EN GOD REVISOR
SNAKKER ET SPRÅK
DU FORSTÅR**

I Kallesten sikrer vi deg og din bedrift relevant og riktig regnskapsrapportering og en effektiv, oversiktlig hverdag. Vårt team av tverrfaglige, erfarne og hyggelige folk hjelper deg med regnskapet fra a-å, ansvarlig økonomisk rådgiving og uavhengig revisjon slik at du kan ta gjennomtenkte og lønnsomme beslutninger basert på god innsikt, riktige og forståelige tall.

Ta kontakt med oss
på telefon 51 71 90 00
eller se kallesten.no

KALLESTEN
Revisjon og Regnskap AS

Hjelper bedrifter med EUs bærekraftskrav:

– Kommer til å bli et stort behov for rådgivning

Advokatfirmaet Thommessen er opptatt av at de ansatte skal tenke bærekraft i alt de gjør, men den største forskjellen de gjør for kloden er tjenestene de gjør for klientene.

TEKST: ARNE BIRKEMO

Bærekraft er ikke et spesialområde. Nøkkelen for å få resultater er at alle har dette i bakhodet når de går på jobb hver dag, sier Thomas Abrahamsen, advokat og partner. Alle foto: Advokatfirmaet Thommessen.

Det begynte med at vi har et ekte samfunnsengasjement i Thommessen. Vår generasjon skal overlevere en verden til neste generasjon. Alle har et ansvar. Bærekraft er noe alle virksomheter må ta innover seg. Dette gjelder både oss og klientene våre som ellers vil miste konkurransefortrinn, sier Thomas Abrahamsen, partner ved Stavangerkontoret til Advokatfirmaet Thommessen.

I 2020 åpnet det tradisjonsrike advokatfirmaet kontor i Stavanger. I dag har kontoret 19 advokater etter sterk vekst. Tidligere i år flyttet Thommessen inn i byens høyeste bygning, K8, som holder den høyeste miljøstandarden som nybygg kan få.

Thommessen har lenge vært opptatt av klima, miljø og bærekraft. Thommessen ble klimanøytrale for sin virksomhet allerede i 2020. Kanskje ikke så uvanlig for en kontorbedrift. Alle Thommessen-kontorene i landet er Miljøfyrtårn-sertifisert. I tillegg til de klassiske tiltakene som reduksjon av matsvinn, retningslinjer for reising med fly og tilrettelegging for sykling

til jobb, arrangerer Thommessen også klesbyttekveld.

– Vi har integrert bærekraft i alle våre 32 faggrupper. Alle advokater må kunne bærekraft. Enten de jobber med finansiering, transaksjoner, fast eiendom, fornybar energi eller noe annet. Bærekraft er ikke et spesialområde. Nøkkelen for å få resultater for bærekraftsarbeidet over tid er at alle ansatte har dette i bakhodet når de går på jobb hver dag, sier Abrahamsen.

Valgte ut fire områder

FN har 17 bærekraftsmål. Målene er en felles global arbeidsplan for å stoppe klimaendringene og utrydde fattigdom innen 2030. Thommessen har valgt ut fire satsingsområder. Nummer 5: Likestilling mellom kjønnene. Nummer 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst. Nummer 13: Stoppe klimaendringene. Nummer 17: Samarbeid for å nå målene.

– Det viktigste vi gjør i vårt bærekraftsarbeid er hvordan vi hjelper store virksomheter til å oppfylle bærekraftsreglene. Vi tilbyr blant annet

tjenester innenfor disse fire områdene:

1. Bærekraftsvurderinger, hvordan ligger bedriften an, oppfyller de kravene? Hva kan gjøres bedre? 2. Rapportering og miljøregnskap. 3. Due diligence – når en kjøper eller investor vil finne ut hvor bærekraftig en annen virksomhet er, som de muligens skal kjøpe eller investere i. 4. Strategiarbeid for ledergrupper og styrever som trenger noen å sparre med for å utvikle sin egen bærekraftsstrategi, forteller Abrahamsen.

Mange av bærekraftskravene som næringslivet må forholde seg til er det som kommer fra EU. For bedrifter i Norge og Rogaland kan det være vanskelig å holde oversikt over nye krav og hvordan disse skal implementeres i virksomheten.

– Når det kommer nye bærekraftskrav må vi jobbe som en skatteadvokat når det kommer nye skatteregler. Vi vet at EU er en motor som produserer veldig mange nye regler som automatisk blir innført i Norge under EØS-avtalen. Vi hjelper næringslivet med å tilpasse seg. Jeg tror det er utfordrende for norske bedrifter å følge

Advokatfirmaet Thommessen åpnet kontor i Stavanger i 2020. Tidligere i år flyttet de 19 advokatene inn i byens høyeste bygning, K8.

med på alt som skjer i Brussel. Vi er derfor nødt til å ligge i forkant, vi følger godt med og holder oss oppdaterte. Slik vi ser det kommer det til å bli et stort behov for rådgivning framover, sier Abrahamsen.

Større omstillingsvillige

Advokat og partner Ole Christoffer Ellingsen ser også et større samfunnsengasjement i næringslivet nå enn tidligere. Han sier bedrifter ønsker å ta bærekraft på alvor. Noe de også er nødt til.

– Vi har gått fra en situasjon hvor bedrifter i utgangspunktet kanskje var litt nølende til hva bærekraft og omstilling skulle innebære. Det kunne være en ekstra kostnad og noen man måtte gjøre, uten av det var business i det. Nå er mentaliteten i stedet at «ja, det er krav, men det er også oppsider». Bedriftene ser et potensiale i bærekraft. At det også kan skape verdier og konkurransefortrinn, sier Ellingsen.

Abrahamsen supplerer:

– Akkurat dette er interessant å se i

Rogaland, som har mange industribedrifter. De er godt i gang med omstillingen. Fornybarandelen øker. Man tenker det er godt å ha flere ben å stå på. Det reises også mye kapital i Rogaland til bærekraftsbedrifter – selskaper som har praktiske løsninger på utfordringer med bærekraft.

Både Abrahamsen og Ellingsen mener bedrifter må tilpasse seg nye krav og en ny hverdag. Tar man ikke bærekraft på alvor, blir man utkonkurrert.

Ole Christoffer Ellingsen og June Snemyr er begge advokater og partnere i Advokatfirmaet Thommessen i Stavanger.

ADVOKATFIRMAET THOMMESSEN

- » Antall ansatte: 411 (299 advokater innenfor 32 faggrupper, 19 advokater i Stavanger)
- » Hovedkontor: Oslo, i tillegg til avdelinger i Stavanger, Bergen og London. I Stavanger har de kontor i K8.
- » Omsetning: 1,5 milliarder kroner (2023), hvorav cirka 83,5 millioner var omsetning i Stavanger.

Hei
student!

Ha et godt semester

SANDNES KOMMUNE SANDNES sentrum Stavanger kommune STAVANGER sentrum SiS

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

ENERGIMA INDUSTRI AS

Beliggenhet: Grimstad/Hafslund
Kontaktperson: Ernst Henriksen,
ernst.henriksen@energima.no
Web: energima.no

Energima Industri AS er en del av Energima Gruppen, som er en av Norges ledende entreprenører innenfor innneklima og innemiljø. Energima Industri AS har nå etablert en avdeling i Rogaland med fokus på ren luft og energieffektivisering i industrien. Selskapet leverer løsninger for blant annet industrielt prosessavtrekk, støyreduksjon, miljøteknologi, energisparing, varmegjenvinning og varmepumpeteknologi. Det har alltid satt kunden først, og deres dyktige medarbeidere er en naturlig samarbeidspartner i hele prosjektet fra A til Å. Som samarbeidspartner er selskapet ikke redde for å gjøre ting litt annerledes. Deres kompetanse, i kombinasjon med dine ønsker og behov, gir unike løsninger som Energima Gruppen er stolte av å levere.

energima
industri

EIKUNDA CONSULTING AS

Beliggenhet: Egersund
Kontaktperson: Kaj Morten Thorsen,
kaj@eikunda.no
Web: eikunda.no

Navnet Eikunda er inspirert av skipsleia mellom Eigerøy og Eigersund, en trygg havn siden vikingtiden. Eikunda, etablert i Egersund, ønsker å tilby sine kunder sikkerhet, inspirert av havnens lange historie. Bedriften opererer hovedsakelig ifra Stavanger, med kontor i Lagårdsveien, til Egersund. Med avtaler som spenner over hele næringslivet, tilbyr Eikunda skreddersydde løsninger for alt fra enkeltmannsforetak til store selskaper. Deres ambisjon er å forstå hver enkelt kundes unike behov for å kunne tilby de beste løsningene. Eikunda bistår med spørsmål om bedriftens nåværende og fremtidige situasjon.

eikunda

MONKEY STUDIO

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Trine-Lise Giske,
tlg@monkeystudio.no
Web: monkeystudio.no

Monkey Studios filosofi bygger på at interiørarkitektur er et viktig verktøy for å støtte opp om, spisse og styrke enhver merkevare. Designet skal gjenspeile identiteten, skape engasjement og fremheve bedriftens unike egenart. Ved å bruke interiørarkitektur som en sentral del i merkevarebyggingen, tydeliggjøres bedriftens kvaliteter og verdier overfor kundene. Monkey Studios jobber mot at kundene skal ta en stor «markedsandel» i folks hoder og hjerter, og utfordrer seg selv og designprosessen – i et hvert prosjekt! Med profesjonalitet, lekenhet og kreativitet skaper Monkey Studios interiørarkitektur og design som både er funksjonelt og personlig.

MONKEY
STUDIO

SIRDAL NÆRINGSFORENING

Beliggenhet: Tonstad
Kontaktperson: Inge Oliversen,
post@sirdalnaeringsforening.no
Web: sirdalnaeringsforening.no

Sirdal Næringsforening ble etablert i 1997, er godt forankret og har stabil medlemsmasse. Foreningen har som formål å fremme næringslivsinteresser og næringsutvikling i Sirdal kommune, og skal være bindeleddet mellom medlemmene og Sirdal kommune. Deres oppgaver er å utvikle Sirdal som næringsaktør, fremme medlemmene og tilby kurs og møteplasser, samt å tilby nyttig og relevant informasjon til sine medlemmer.

 Sirdal
Næringsforening

OKEA

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Hege Forus, hege.forus@okea.no
Web: okea.no

OKEA ASA er et norsk oljeselskap grunnlagt i 2015 med fokus på utbygginger og produksjon på norsk kontinentalsokkel. Selskapets største eiere er det thailandske petroleum- og energi-konglomeratet Bangchak Corporation, samt det bermudiske holdingselskapet Okea Holdings Ltd. Hovedkontoret ligger i Trondheim. Draugen er den desidert viktigste drivkraften i OKEA. Draugen står for den største delen av de rundt 20.000 fat oljeekvivalenter olje- og gasselskapet produserer. OKEA har også andeler i Gjøl og Ivar Aasen.

OK
EA

IT RELASJON

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Morten Lillesand,
morten@itrelasjon.no
Web: itrelasjon.no

IT Relasjon er IT firmaet som blir din egen IT-avdeling. Siden oppstarten i 2019 har IT Relasjon alltid jobbet med en grunnleggende filosofi; deres jobb er på å sørge for at du kan gjøre din jobb. Dette betyr at IT Relasjon skal sørge for at infrastruktur, kommunikasjonslinjer, trådløse nett, maskiner, operativsystem, programvare og EDR-systemer fungerer som de skal – hele tiden. Å få på plass det utstyret som bedriften trenger, handler først og fremst om forretningsforståelse, det å forstå hvordan bedriften skal fungere og hvilke behov den og dets ansatte har. IT Relasjon leverer nettopp det din bedrift trenger.

IT Relasjon

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 kr. 19.750,-
Halvside: 194x136 mm (liggende) kr. 11.950,-
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) kr. 6.750,-
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

VIGRESTAD BYGG

Beliggenhet: Vigrestad
Kontaktperson: Alf Ove Sør-Reime,
alfove@vigrestadbygg.no
Web: vigrestadbygg.no

Vigrestad Bygg ble startet i 2004. Siden den gang har firmaet vokst jevnt og kontrollert. Firmaet har nå 32 ansatte som jobber innenfor bolig, næring og landbruk. Bedriften tar på seg alle oppdrag innen tømrerfaget og kan hjelpe deg med hele prosessen, fra søknad til ferdigstillelse. Vigrestad Bygg har kontor i Skogateigen 33 på Vigrestad. Kom gjerne innom for en uforpliktende prat.

B.S GRAVESERVICE AS

Beliggenhet: Hauge i Dalane
Kontaktperson: Arne-Reidar Rasmussen,
arne.reidar.rasmussen@bs-graveservice.no
Web: bs-graveservice.no

B.S. Graveservice driver med utbygging og grunnarbeid innenfor veg, bolig og næring, VA-infrastruktur, men også innen boring og sprengning, transport, veivedlikehold og pukkverk. Bedriften jobber i hovedsak i Sør- og Vest-Norge, men er alltid på utkikk etter nye utfordringer andre steder. Selskapet har bred erfaring og sterk kompetanse innenfor anleggsarbeid. BS er ett familieselskap med røtter helt tilbake til 1982.

EMBLI

Beliggenhet: Haugesund
Kontaktperson: Birgitte Velde, birgitte@embli.no
Web: embli.no

Godkjent Miljøfyrtårn – og miljøkonsulent ISO 14001 Birgitte Velde, hjelper deg med å håndtere arbeidet med miljøledelse. I tillegg til en fleksibel nettbasert veiledning til Miljøfyrtårn-sertifisering, tilbyr Embli rådgivning til å besvare offentlige tilsyn. Selskapet hjelper deg og din bedrift med å effektivisere/justere bedriften for framtiden. Embli skreddersyr workshops tilpasset dine behov.

EMBLI

KJENN PÅ STEMNINGEN!

Stadion-stemningen er noe eget, enten det er kamp eller ikke. Den grønne matta ligger der og venter på nye, store øyeblikk. Og her oppe sitter du, med kolleger eller kunder. Kom og kjenn på stemningen!

Book Kurs og Konferanse på SR-Bank Arena.
Det blir garantert et møte litt utenom det vanlige.

Maren Gilje
maren.gilje@compass-group.no | 90 21 09 90

Agata Mickeviciute
post@viking-konferanse.no | 98 28 09 16

Hvordan skaper vi lykkelige mennesker og en lykkelig planet?

HANNE NORMAN BERENTZEN • styreleder i Næringsforeningen

Vi snakker ofte om at alt henger sammen med alt, og det gjør det jo!
Men hvor ofte reflekterer vi over at naturen og vi er ett?

Vi er naturen. Vi er den arten i økosystemet som er privilegert og har ansvaret for å ivareta jorden. Jeg må innrømme at jeg ikke har vært så flink til å reflektere over det tidligere. Men etter hvert som det mørke klimabilde blir sterkere, så ser jeg nye ting. De fleste av oss skjønner at vi er på vei i feil retning. Men hvordan kan du og jeg endre kurs?

Balanse

Når mennesket er naturen og det er åtte milliarder mennesker på denne kloden, hvordan ivaretar vi da naturen på best mulig måte? Alle oss mennesker; inkludert fattig og rik, forskjellige hudfarger og kjønn, forskjellige meninger og livstiler. Hvordan skal vi sammen skape den balanse som må til for å gi næring til jorden? Hvilke ingredienser må vi bruke for å oppleve fellesskapet i vår felles oppgave?

Grønn omstilling må til, helt udiskutabelt. Nå viser det seg at optimismen for økt vekst i Rogaland er sterkest i landet. Når vi så vet at samtidig med optimismen, mener 39 prosent av bedriftene at grønn omstilling er en hemsko i forhold til lønnsomhet.

Blir det grønn omstilling av det? Kan vi bruke den optimismen på en ny måte? Jeg sliter med troen på det. 1. august har menneskeheten brukt opp naturens ressurser for inneværende år. Det vil si at alt som brukes nå fremover er av reserver. Det er ikke bra.

Hva ser vi?

En verdensborger må være et menneske som opplever og forstår seg selv som borger i verden – hele vår felles verden på planeten jorden. Mennesket må forstå helheten; at biosfæren omringer alt liv, natur og de sirkulerende økologiske systemer og livsprosesser. Verdensborgeren har derfor kontakt med og ansvar for naturen og kulturen – både den indre og den ytre.

Når vi så ser på vår felles globale hverdag, hva er det så vi ser? Hvilke generelle og essensielle hovedstrømninger kommer tydelig frem – hvilke muligheter og utfordringer dukker opp? Hva er det verdensborgeren skal bidra til å ta medansvar for?

Et dilemma

Jeg kjenner på meg selv, dragningen mellom å være en verdensborger og mine

daglige utfordringer for å drive lønnsomt. Synes dette er og blir et kjempedilemma og alle vet at når presset blir for stort, så er det de nasjonale og kulturelle overlevelsesstrategier som slår inn. Alle blir vi oss selv nok. Slik er menneskeheten. Og selv om mange ønsker å gjøre en forskjell, så har ingen fått utlevert oppskriften, veiledning på hvordan å nå målet.

Som Jens M. Olesen så klokt sier: «Der finnes en verden uten faget økologi, men der finnes ikke en verden uten naturen». Hvis vårt liv var avhengig av hvordan vi klarte oss i et sjakkspill, så ville de fleste av oss forsøkt å lære oss reglene. Men våre liv avhenger av et spill som er mye mer komplisert enn sjakk: Sjakkbrettet er kloden, brikkene er naturens mange fenomener og økologien er manualen til å forstå naturens spilleregler.

Er tiden inne til at vi som huser Norway Chess, den meste optimistisk og ressurssterke regionen i Norge, nå tar ansvar for økologien – manualen til å forstå naturens spilleregler; ikke bare på vegne av Rogaland med på vegne av verden?

«Hvis vårt liv var avhengig av hvordan vi klarte oss i et sjakkspill, så ville de fleste av oss forsøkt å lære oss reglene».

Hanne N. Berentzen

**Tør du satse
på et styre
uten bredde
og uten
eksterne
impulser?**

53 prosent av virksomhetene i Stavanger-regionen har ikke eksterne styremedlemmer. Kvinneandelen er lav og svært få er under 40 år.

Dette må det gjøres noe med.

100-listen er en styredatabase for Stavanger-regionen og presenterer til en hver tid minst 100 potensielle styrekandidater med ulik kompetanse og bakgrunn – helt gratis og til fri benyttelse for næringslivet i regionen.

besøk 100-listen.no og finn ditt neste styremedlem!

Skal markedet eller politikerne styre hvilken vei industrien går?

HÅKON SKRETTING • direktør Norwegian Energy Partners

Hvilken type bedrifter kommer til å tjene mest penger om fem til ti år? Vil det være de som setter søkelys på markedsmuligheter, eller de som løftes frem av penger fra staten basert på politikernes prioriteringer?

Jeg har møtt mange ministre og stortingspolitikere gjennom årene. De er ulike som folk flest. Noen ser seg som folkets og industriens tjenere, mens andre er mer høye på seg selv og mener de er valgt nettopp for å styre. Det siste ender ofte opp som aktiv næringspolitikk og høres bra ut i manges ører.

Så er bare spørsmålet: Er det politikerne som er best til å se hva som er bra for industrien? Er det de som er best egnet til å sette kursen om vi skal videreutvikle en lønnsom industri som betaler skatt og dekker opp for statens utgifter i fremtiden? Eller, er det bedre for AS Norge å la de tusen blomster blomstre i hver sin retning og heller støtte opp om et mangfoldig næringsliv?

Dagens regjering har i stor grad lagt opp til å styre industrien i grønn retning. Det er liten tvil om at det allerede er sløst godt med penger og at det vil bli sløst enda mer i de kommende år om ikke kursen justeres. Norge er et rikt land med oljepenger på bok og disse brukes til mangt og meget. Så er bare spørsmålet: Støtter satsingen opp om en fremtidig lønnsom industri eller er det mer en tilkarringsvirksomhet for kortsiktig gevinst?

Dundrende underskudd

Freyr er vel det styggeste eksempel på det siste, hvor staten har bevilget direkte støtte, lån og lånegarantier mens ledelsen har tatt ut flere millioner hver og flytter hovedsatsingen til USA. Morrow Batterier i Arendal går med dundrende underskudd. Likevel bruker selskapet penger på å dekke inn ledelsens tap på aksjegambling i eget selskap. Innovasjon Norge meldte senest i mars at de støttet Morrow Batterier med hele 345 millioner kroner i tilskudd. Samlet sier Innovasjon Norge: «Tildelingen til Morrow Batteries er et ledd i satsingen på å utvikle norsk batteriverdikjede, hvor totalt 995 millioner kroner nå gis i innovasjonstilskudd for større batteriprosjekter fordelt på de fire bedriftene Morrow Batteries, Cenate, Vianode og Beyonder. Det skal altså bygges store fabrikker som skal sysselsette mange ansatte hver, bruke mye energi og bli lønnsomme. Samtidig er det klart at vi styrer mot et energiunderskudd og vil også mangle arbeidshender. Norge som fabrikkland høres heller ikke ut som en vinner. Vi skal konkurrere med land som blant annet Kina og USA hvor både energipris og timepris på arbeidere er lavere. I Norge har vi vel hatt mer suksess

med skreddersøm. I tillegg er vi gode entreprenører.

Daværende næringsminister Jan Kristian Vestre lanserte 10. mars 2022 en storsatsing som skulle hete «Hele Norge eksporterer» administrert av et oppnevnt Nasjonalt Eksportråd. Målet er å øke den norske eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030. Når rapport foreligger i 2024 er følgende næringer tilgodesett: Havvind, maritim industri, helsenæringen, vareproduksjon og design, samt reiseliv.

Til å stusse over

Det en kan stusse over er at sjømat og lavutslippsteknologi til olje- og gassvirksomheten ikke er funnet verdige til støtte og derved ikke skal være med når «Hele Norge eksporterer». Dette er de dominerende områdene innen eksport i dag, og ingenting tyder på at de ikke vil være det i 2030 – for ikke å si i 2050. Ifølge Statistisk Sentralbyrå er det leverandører til olje- og gassindustrien som virkelig har økt eksporten i 2023 og ut i 2024. Det meste av det andre vi eksporterer har mer stått på stedet hvil.

Norge er et av de land som virkelig har utviklet en industri som kan tilby løsninger som får ned utslippene innen olje- og gassproduksjon. Med andre ord: Her har vi en industri, vi har et marked, og vi kan bidra til å få ned utslippene ute i verden. Men det skal Norge ifølge Nasjonalt eksportråd ikke satse på.

Eksfin, som gir garantier for lån til internasjonale kunder som kjøper fra norske selskaper, har også fått pålegg om å ikke gi lån til kunder innen olje- og gassbransjen. Ambassadene, som skal lede Team Norway ute i den store verden, har også blitt bedt om å prioritere fornybart foran norske leverandører til olje- og gassbransjen rundt i verden. Det er god grunn å spørre: Tjener det industrien vi lever av?

Store forskjeller

Det er mange selskaper som tjener penger på å spå om fremtiden. Vi som arbeider med utlandet, blir ofte forundret over hvor stor forskjell det kan være på analyseselskaper og byråer fra de ulike land. En blir ofte fristet til å tro at hvem oppdragsgiver er, påvirker konklusjonene i rapportene. Episoden hvor to forskere ved NTNU stilte spørsmål ved kjernekraftrapporten Norsk Industri hadde bestilt av Rystad Energy, styrker mistanken. At

en leder i Norsk Industri sender SMS til leder av NTNU og uttrykker sin misnøye, samt det som videre skjedde, burde ikke forekomme hverken blant industriorganisasjoner eller forskingsinstitusjoner.

Det er sterkt sprikende fremtidsutsikter basert på hvem du spør. Rystad Energi regner seg frem til at blant annet på grunn av vekst i elektriske biler, vil oljeetterspørselen i verden falle drastisk frem mot år 2050. U.S. Energy Information Administration (EIA) som blant annet gir råd om hvilke retninger amerikanske bedrifter bør ta for å være lukrative i fremtiden (eia.gov/outlooks/ieo/), mener noe helt annet. EIA fokuserer på total energietterspørsel og regner etterspørsel i quad hvor én quad er cirka 293 terrawattimer. De tar utgangspunkt i år 2022 og ser frem til 2050. Totalt presenterer de seks ulike scenarier, pluss et middelsscenario jeg vil bruke videre.

Vi blir flere

Mest vesentlig for EIA sine kalkulasjoner er at vi blir flere på jorda. EIA baserer sin beregning på at vi går fra 7,9 milliarder i 2022 til 9,6 milliarder i 2050. Det i seg selv øker etterspørselen etter energi. Deretter kommer velstandsutvikling, som for mange folk i denne verden er fra et veldig lavt nivå. Størst vekst i energiforbruk vil komme i India med en gjennomsnittlig vekst på cirka fem prosent hvert år fremover fulgt av China og andre asiatiske, øst europeiske og afrikanske land. EIAs beregninger er at verdens forbruk av olje og gass vil øke fra 339 quads i 2022 til 424 quads i 2050. Fornybar vokser fra 232 til 258, hvor vindkraft vokser fra 17 til 48 quads. Størst økning i energiforbruk vil komme fra sol, som vokser fra 14 til 71 quads.

Ingen av de organisasjonene som arbeider med fremtidsforskning vil få helt rett. Men dersom U.S. Energy Information Management (EIA) bare er i nærheten av å få rett, vil olje- og gassmarkedet være nesten ti ganger større enn vindkraft på land og hav og derved være det klart viktigste marked for norske leverandører i flere tiår fremover. Bør vi ikke da videreutvikle det vi er gode på i dag og tilby lavutslippsløsninger til den internasjonale olje- og gassindustrien?

Kanskje er det også smartest av bedriftsledere å følge markedet og ikke politikerne for å sikre at bedriften skal tjene gode penger, sikre arbeidsplassene samt utvikle nye.

Axel Jørgensen og Eirik Torset har deltatt på årets Summer Hub. Jørgensen er bestemt på å etablere seg i Stavanger-regionen etter endt studieløp. Torset har ikke bestemt seg, men synes det var spennende å ha sommerjobb i energihovedstaden. Foto: Privat

39 studenter og sju bedrifter har deltatt på Summer Hub som har pågått siden siste uken i juni til andre uken i august. Her fra kick-off i juni. Foto: Hanne Hernes

Summer Hub skal overbevise studentene om å bli etter studiene:

Positivt overrasket over Stavanger

Axel Jørgensen måtte søke i kartet for å finne ut hvor Stavanger var før han begynte på UiS. Nå er energihovedstaden byen han vil bo i etter studiene. Eirik Torset er usikker, men mener Stavanger-regionen er spennende.

TEKST: ARNE BIRKEMO

– I Stavanger skjer det ting hele tiden. Det er fullt liv, også i ukedagene, sier Axel Jørgensen.

Denne sommeren har han vært én av 39 studenter som har deltatt på Summer Hub – som samler studenter som har sommerjobb i Stavanger-regionen. Gjennom sosiale arrangementer får studentene oppleve det beste regionen har å by på. Målet med Summer Hub er å få flest mulig av dem til å bosette seg og jobbe i regionen vår.

Alene i kompisgjengen

Jørgensen går master i boring og brønn på UiS. Før han kom til Stavanger visste han ingenting om byen.

– Jeg var den eneste i kompisgjengen som søkte i Stavanger. Selv hadde jeg aldri vært der, og jeg måtte faktisk søke på kartet for å finne ut hvor byen lå. Men jeg ville inn i oljebransjen, og da må man jo til Stavanger.

Han har ett år igjen på UiS. Så er planen å bosette seg i distriktet.

– Stavanger er en kjekk by. Jeg håper

å få jobb, sier Jørgensen, som har hatt sommerjobb i Shell de siste to somrene.

På Summer Hub har han truffet andre studenter med sommerjobb i Stavanger-regionen.

– Summer Hub skaper nettverk på tvers av selskaper og bransjer. Det er lærerikt å høre om hvordan de andre har det, sier Jørgensen.

Kanskje Stavanger?

Eirik Torset har også deltatt på Summer Hub. Han er fra Askøy utenfor Bergen og

Studentene får oppleve det beste regionen har å by på. Da står surfing på programmet. Foto: Hanne Hernes

går master i materialteknologi på NTNU. Likevel ble det sommerjobb hos Subsea7. Eneste forholdet han hadde til Stavanger var rekruttskolen i Madla-leiren for seks år siden.

– Jobben virket spennende og veldig relevant i forhold til faget jeg studerer. Jeg fikk sommerjobbtillbud flere steder i landet, men det ble Stavanger.

Torset har fått et inntrykk om hva Stavanger-regionen har å by på. Region har solgt seg godt, sier han. Men er det nok til at han flytter til Nord-Jæren etter studiene?

– Vi får se. Min studieretning gir muligheter i hele landet. Stavanger har mange spennende jobber. Det viktigste når man skal etablere seg er en jobb jeg vil trives i, geografi og lønn kommer i andre rekke.

Code tilbakemeldinger

Prosjektkoordinator, Simon Karlsen, er fornøyd med årets Summer Hub.

– Tilbakemeldingene er egentlig bare positive. Folk sier de har fått et helt nytt forhold til regionen. Mange er positivt overrasket over hvor fint det er å være her, sier Karlsen.

Siden siste uken i juni og fram til den andre uken i august har studentene gjort mye gøy: Padel, golf, surfing, quiz og EM-kamper for å nevne noe.

– Studentene som er med på Summer Hub får et større nettverk. De blir bedre

Prosjektkoordinator for Summer Hub, Simon Karlsen, er godt fornøyd og tror studentene har fått et godt inntrykk av livet i Stavanger-regionen.

kjent med både regionen og andre studenter fra hele Norge. I år har vi med studenter fra alle landsdeler, i tillegg til internasjonale studenter. Terskelen for å bli værende etter endt studieløp blir lavere når man kjenner noen. De som ikke ender opp her tror jeg uansett blir gode ambassadører for Stavanger-regionen, sier Karlsen.

SUMMER HUB

- Et prosjekt som samler studenter som har sommerjobb i Stavanger hvor de får oppleve alt det flotte regionen har å by på.
- Studentene møter andre som har sommerjobb i byen, på tvers av selskaper og bransjer.
- 39 studenter og sju bedrifter har deltatt i årets Summer Hub, som første gang ble arrangert i fjor.

- Både antall studenter og antall bedrifter som er med økte fra 2023 til 2024. Nå ønskes enda flere til å delta sommeren 2025.
- Summer Hub er et samarbeid mellom Næringsforeningen i Stavanger-regionen, kommunene Stavanger, Sandnes og Sola, samt SiS – Studentsamskipnaden i Stavanger.

STAVANGER REKRUTTERINGSINDEKS

Juli 2024

3154
utlyste jobber

Det ble registrert 3154 ledige stillinger i løpet av juli i Rogaland. Det er 27 prosent over tilsvarende måned i fjor, og noe av det høyeste som er registrert. Det er ingeniør- og IKT-fag, helse, barne- og ungdomsarbeid, industriarbeid og serviceyrkene som driver etterspørselen. Bygg og anlegg er blant de få med en svakere utvikling.

	jul.23	jul.24
Ledere	111	129
Ingeniør- og IKT-fag	192	335
Undervisning	128	119
Akademiske yrker	54	52
Helse, pleie og omsorg	638	808
Barne- og ungdomsarbeid	30	128
Meglere og konsulenter	36	92
Kontorarbeid	147	201
Butikk- og salgsarbeid	256	316
Jordbruk, skogbruk og fiske	7	7
Bygg og anlegg	346	273
Industriarbeid	183	265
Reiseliv og transport	206	217
Serviceyrker og annet arbeid	134	206
Uoppgitt	10	6
Totalt	2478	3154

Tallgrunnlaget til rekrutteringsindeksen utarbeides av NAV og presenteres hver måned i Rosenkilden. Indeksen viser hvor mange nye stillinger som ble lyst ut i løpet av hele måneden.

NYTT OM NAVN

Aleksander Bjørøy

Logistikk og strategi i Efab AS

Aleksander Bjørøy har over ti års erfaring innen logistikk, innkjøp og mobilitet. Dette inkluderer flere år som Supply Chain Manager, og han har utover ledelse av forsyningskjeden hatt ansvar for ERP-system, og vært sentral i strategiarbeid. Bjørøy er lidenskapelig opptatt av systemtenkning og kontinuerlig forbedring, og jobber kontinuerlig for å identifisere hvordan teknologi og riktig systemarkitektur kan bidra til økt verdiskapning og redusert risiko langs hele forsyningskjeden.

Atle Maudal

Driftsleder i Norengros Kjosavik

I april kunne Norengros Kjosavik endelig ønske Atle Maudal velkommen. Han har gått inn i rollen som driftsleder, med ansvar for selskapets tekniske avdelinger, samt intern drift av selskapets bygg, utstyr og IT. Nå har Norengros Kjosavik fått samlet sine serviceavdelinger under Maudal sin ledelse. Med hans engasjement og revisorbakgrunn blir det orden i sakene og det er bare pluss at han har erfaring fra IT, administrasjon og drift fra før. Maudal kommer fra jobben som CFO i Nordic Bulk. Norengros Kjosavik føler seg heldige som har fått Maudal sin signatur på kontrakten og at han nå har blitt en del av deres selskap.

Birgitte Sunde

Salgsleder i Efab AS

Birgitte Sunde er vår første dedikerte salgsmuskel, og med 20 års erfaring fra løsningssalg innen teknologibransjen, er hun et kjærkomment tilskudd. Hun har erfaring fra selskaper som Umoe IKT, Kinly, Sopra Steria og Telenor, samt lang erfaring med salg av digitale tjenester fra mediebransjen, hvor hun var ansatt som partneransvarlig for FINN.no (Stavanger Aftenblad) og som salgsleder i Radio 1. Sunde er svært opptatt av å forstå kundens behov, og bidra til at kunden lykkes i sine mål, både operativt og strategisk.

Vibeke B. A. Steen

Business Development Director i Sodexo

Vibeke B. A. Steen tiltrådte i mai rollen som Business Development Director Energy & Resources i Sodexo, og hun er en del av ledergruppen i Sodexo Norge. Hun bringer med seg mer enn 22 års erfaring innen ledelse, salg og forretningsutvikling. Steen er kjent for sitt sterke engasjement og sin evne til å bygge sterke relasjoner både internt og eksternt. Hun skal aktivt søke etter, og utvikle nye forretningsmuligheter innen olje- og gassnæringen og hun gleder seg til å se deg om bord på Sodexos Yacht innerst i Vågen under årets ONS.

Einar Bjelland

Prosjektspesialist i Norengros Kjosavik

Einar Bjelland skal videreutvikle interne kvalitetsprosesser og prosedyrer for å få en stabil plattform til å bygge videre på innen Norengros Kjosavik sin helsesatsing. Her vil det være fokus på nye muligheter innen alle kundesegmenter innen helsesektoren, som både inkluderer sykehus, legekontor, sykehjem, tannlege, fysioterapeut og veterinær. Bjelland har lang fartstid i bransjen og selskapet er glade for å ha fått han på laget.

Gonçalo Liberato

Landskapsarkitekt i Arkit AS

Gonçalo Liberato er ansatt som LARK og er vår fagperson innen blågrønn satsing. Liberato har både en mastergrad i arkitektur fra Universitetet i Lisboa og en master i landskapsarkitektur fra Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Etter endt utdanning har han arbeidet innenfor en rekke spennende områder, jobber og prosjekter som kombinere utdanningen og lidenskapen innen arkitektur og landskap. Stillingens fokus mot blågrønt marked passer bra for en som er lidenskapelig opptatt av en grønn fremtid hvor blågrønn infrastruktur integreres i prosjektene. Dette har han også fått mulighet til å vise frem gjennom sitt arbeid med NFGI (Norsk forening for grønn infrastruktur), hvor han nylig var foredragsholder for grønne tak i offentlig bygg på et seminar i Polen.

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 kr. 19.750,-
Halvside: 194x136 mm (liggende) kr. 11.950,-
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) kr. 6.750,-
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

BARSKE FOTOGRAFER FOR BARSKE FORHOLD

Sikkerhetsøvelse. Kunde: CHC Helicopters.

Tow-out Mærsk Inspirer fra Aker Egersund. Kunde: Repsol.

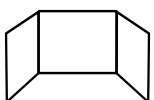

Hywind Tampen. Oppkobling til Snorre A. Kunde: Subsea7.

Caisson installasjon, Yme-feltet. Kunde: Repsol.

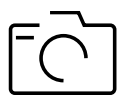
Vårt team har sertifikatene og erfaringen som skal til for å operere kamera og droner sikkert, selv under barske forhold. Bitmap er lokalisert i Stavanger og har over 60 års samlet erfaring fra norske og internasjonale oppdrag – offshore og onshore. Vi fokuserer på HMS, så vel som på kreativitet og kvalitet, under alle våre oppdrag.

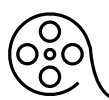
STAND

PRINT

FOTO

FILM

BITMAP

MULTIVISUAL

51 84 92 30 www.bitmap.no

NYTT OM NAVN

Kristine Jansen Wathne

Ny prosjektleder i Norengros Kjosavik

Norengros Kjosavik styrker sitt team på helseavdelingen; Kristine Jansen Wathne har kommet inn og skal sammen med resten av avdelingen bidra til å rigge selskapet for fremtiden. Hun er sykepleier, har bred erfaring fra somatikken, i tillegg til administrasjon, ledelse og risikostyring. Norengros Kjosavik er glade for at denne kunnskapsrike dama har blitt en del av Team Kjosavik.

Madeleine Rusdal

Arealplanlegger i Arkit Arealplan AS

Madeleine Rusdal er ansatt som arealplanlegger. Med sin bakgrunn innen biologi bidrar hun sterkt til at selskapet nå også kan levere tjenester innen naturtypekartlegging – både marint og landbasert. I en tid hvor behovet for å ta hensyn til naturmangfold og miljø stadig øker, har Rusdal kommet inn som et friskt pust.

Simone Torgersen

Project Support Officer i MDE Norway

Simone Torgersen har startet som Project Support Officer i MDE Norway. Hun bringer med seg verdifull erfaring fra restaurantbransjen og Forsvaret, hvor hun blant annet har jobbet som operasjonsassistent på kystvaktskipet Svalbard med ansvar for de tekniske systemene på bro. Selskapet ser frem til å dra nytte av hennes kompetanse og erfaring i deres operations support team.

Wenche Førland

Søknadskonsulent i Arkit AS

Wenche Førland er ansatt som søknadskonsulent, der hun bistår kunder med søknader etter Plan- og bygningsloven. Førland har over ti års erfaring med byggesaker fra tidligere, og er et verdsatt tilskudd i bedriften – ikke minst i forhold til den økte arbeidsmengden innen byggesak.

Tonje Aastvedt

Ny juniorrådgiver i Sopra Steria

Tonje Aastvedt er nyutdannet med mastergrad i økonomi og administrasjon med fordypning i økonomisk analyse. Hun har i tillegg arbeidserfaring som ansatt i IT-avdelingen ved UiS der hun har vært delaktig i ulike digitaliseringsprosjekter, eksempelvis ServiceNow. Hun har også ledererfaring fra rollen som næringslivsmesseansvarlig i MastØk. Aastvedt starter som junior forretningsrådgiver i august.

Bjørnar Hetlesæther

Utvikler i Sopra Steria

Bjørnar Hetlesæther begynner som utvikler hos Sopra Steria. Han har erfaring med både frontend- og backend-utvikling, og har kompetanse innen alt fra utvikling av brukergrensesnitt til API-integrasjoner.

Magdalena Mackowiak

Junior Payroll Accountant i MDE Norway

Magdalena Mackowiak har startet som Junior Payroll Accountant i MDE Norway. Hun skal jobbe med regnskap med lønn som spesialkompetanse, samt gjeldende lover og regler knyttet til lønn og skatt.

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 kr. 19.750,-
Halvside: 194x136 mm (liggende) kr. 11.950,-
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) kr. 6.750,-
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

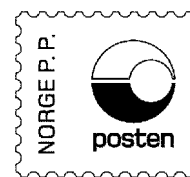
SAS

EUROBONUS
Conscious
Traveler

**VI ER PÅ EN REISE MOT EN BÆREKRAFTIG
FREMTID. SKAL DU BLI MED?**

Returadresse:
Næringsforeningen
i Stavanger-regionen
Postboks 182
4001 Stavanger

Lise Klaveness

Sara Akbar

Anders Opedal

Rumaitha Al Busaidi

Katie Jackson

Jonas Gahr Støre

Patricia Espinosa

Varun Sivaram

Fatih Birol

Amrita Sen

Tatiana Mitrova

Verdens energibransje er bare en billett unna

Velkommen til et globalt energiforum der vi stiller de viktige spørsmålene om energi, sikkerhet, finans og politikk. På ONS samler vi verdensledende eksperter, næringslivsledere og beslutningstakere for å diskutere trendene, strategiene og ledelsesspørsmålene som trengs for å bevege oss mot en ny energifremtid.

Du vet det blir bra!

Secure your tickets today

Main partners ONS 2024

Leading Partners ONS 2024

Partners ONS 2024

Jubilee Gold

Jubilee Silver

Jubilee Bronze

IMAGINE
ONS 2024
26-29 AUGUST
STAVANGER NORWAY